



BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT

**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

2013-2018



Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
Budapest Főváros XIII. kerület bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
1. A HEP IT részletei.....	57
2. A beavatkozások megvalósítói	58
3. Megvalósítás	60
A megvalósítás előkészítése	60
A megvalósítás folyamata.....	61
Monitoring és visszacsatolás.....	61
Nyilvánosság.....	61
4. Elfogadás módja és dátuma	61



Bevezetés

A Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló módosított 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel 2013. évben, öt évre elfogadta Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programját, amelyben meghatározta az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalta, hogy az előírt kétéves felülvizsgálati idő helyet évente értékeli a célok hatályosságát és az intézkedések eredményességét, hatékonyságát.

A helyzetelemzés alapján azonosítottuk a problémákat, és meghatároztuk azokat a területeket, amelyek mentén segítség nyújtható a célcsoport számára. Az egyes fejlesztési lehetőségeknél a beszámoló évében tett intézkedéseket és az elért eredményeket mutatjuk be.

A program a településfejlesztési, a szociális, a gyerekjóléti, gyermekvédelmi, a köznevelési, egészségügyi, lakásügyi és minden olyan közszolgáltatás esélyegyenlőségi szempontjait tartalmazza, amelyek az Önkormányzat feladatába tartoznak. A tisztelt Képviselő-testület minden egyes ágazati koncepcióval foglalkozott vagy foglalkozni fog. Ez a dokumentum az esélyegyenlőség oldaláról foglalja össze az önkormányzati célokat, intézkedéseket.

Budapest Főváros XIII. kerület bemutatása

Budapest Főváros XIII. Kerülete a negyedik legnépesebb kerület a Fővárosban. A kerületi lakosság száma fokozatosan nő.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	60496	51940	112436	54%	46%
0-2 évesek					
0-14 éves	6466	7028	13494	48%	52%
15-17 éves	910	978	1888	48%	52%
18-59 éves	34815	32759	67574	52%	48%
60-64 éves	4519	3435	7954	57%	43%
65 év feletti	13786	7740	21526	64%	36%

1. számú tábla, forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az utóbbi éveket elemezve megállapítható, hogy az élve születések száma tartósan 1 000 fő felett van. A születések száma a helyi népesség-nyilvántartó adata szerint 2014-ben 1 235 fő volt. A vándorlási különbözet a beszámoló időszakában pozitív volt: 1 085. A természetes fogyás mutatója nem befolyásolta kedvezőtlenül a lakosságszámot.

év	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	1227	1449	-222
2009	1188	1453	-265
2010	1158	1426	-268
2011	1237	1450	-213
2012	1279	1456	-177
2013	1286	1401	-115

2. számú tábla, forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A XIII. kerület területe: 11,33 km².

Budapest Főváros XIII. kerületének hosszú távú településfejlesztési koncepciója 2033-ig határozza meg a településfejlesztés legfontosabb alapelveit, vízióját és célkitűzéseit. A kerületvezetés értékörző, -teremtő, egymásra építkező fejlesztéspolitikája maradt és lesz is a fejlődés záloga a jövőben.

Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a 132/2008.(X.16.) számú határozattal jóváhagyott Integrált Városfejlesztési Stratégiáját 2014. évben felülvizsgálta. A dokumentum megállapítja, hogy a XIII. kerület az elmúlt években is megtartotta népességvonzó erejét, kiemelkedő gazdasági potenciálját. A lakónépesség az elmúlt két évben is nőtt, amely szinte egyedüli sajátossága a fővárosban. A város egészét érintő gazdasági stagnálás ellenére a kerület relatív versenyelőnye elsősorban a Váci út menti, nagy össz-alapterületű irodaépítésekre, valamint a kis lakásszámú egyedi építésekre terjed ki Angyalföld keleti oldalán. Az elmúlt két évben több mint 95 000 négyzetméter össz-alapterületű irodaépület kapott használatbavételi engedélyt, építés alatt áll 136 000 négyzetméter, míg építési engedéllyel közel 195 000 négyzetméter össz-alapterületű irodai funkció rendelkezik.

A XIII. kerületben az elmúlt húsz esztendőben is hosszú, közép- és rövid távú tervek alapján folyt a fejlesztés, melynek középpontjában az ipartelepek funkcióváltása, új lakóépületek és rekreációs területek létrehozása állt.

Az útburkolatok többségében jó állapotúak. A XIII. kerületben mintegy 800 ezer m² zöldterület, 25 000 db közterületi fa található. Az Önkormányzat 2011-2014 között összesen 5,4 milliárd Ft-ot (átlagosan évi 1,4 milliárd Ft-ot) fordított a kerületi zöldhálózat fejlesztésére, felújítására és fenntartására azzal a céllal, hogy a kerület közparkjainak arculatát, a rekreációs szolgáltatások színvonalát érezhetően javítsa, a fenntartást színvonalasabbá tegye.

A kerékpáros úthálózat hossza a XIII. kerületben 27 km, mely a fővárosi hálózat majd egytizede.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat hosszú távú településfejlesztési koncepcióját a 86/2013.(VI.27.) Ö.K. sz. határozattal fogadta el. Alapelemei a munkahelyteremtés és a gazdaságélénkítés. Ezt részben a szolgáltató szektor növekedésével, részben pedig olyan korszerű és éppen ezért a környezetet nem szennyező iparágak telepítésével kívánja előmozdítani, mint a biotechnológia, az infokommunikációs iparágak, megújuló energiával kapcsolatos tevékenységek vagy akár az egészséggazdaság. A hosszú távú koncepció egyik vezérfonala a „város a városban” gondolat, ami kompakt városrészeket képzel el intenzív területhasználattal. Arra épít, hogy a XIII. kerület nagyon sokszínű, az itt található városrészeknek minden esetben egymástól különböző, karakteres arculata van. A koncepcióban kiemelt helyen szerepel zöldterületi fejlesztés fontossága.

„Közösen a XIII. kerületért” (2010-2014) elnevezésű gazdasági és várospolitikai program céljának tekinti a digitális esélyegyenlőség feltételeinek megteremtését, melyet az internet-hozzáférés minél szélesebb körű biztosítása révén kíván megvalósítani. Az elmúlt két évben tovább bővült a középületek és közterületek vezeték nélküli internet-elérhetősége, melynek használata az ún. Kerületi kártya igényléséhez kötött. A beszámoló időszakáig 13 068 db kártya került kiadásra és ugyanennyi Wifi hozzáférés.

A kerület zöldterületeinek hálózata jelentősen, több mint 45 ezer m²-rel növekedett 2014 januárjával, amikor a Marina-sétány közhasználatba került. A fővárosi szinten is példaértékű Duna terasz elnevezésű labdapálya és szabadidőpark átadására 2014 májusában került sor, egyedülálló rekreációs és aktív szabadidős teret biztosítva a kamasz korosztály számára.

Kerületünkben 29 000 vállalkozás található, összességében 70-80 ezer ember részére jelent munkahelyet: a kereskedelem, a szolgáltató szféra a meghatározó, több ezren dolgoznak állami, országos hatáskörű szervezeteknél.

A kerületi Önkormányzat eleget tesz a 2011. évi CLXXXIX. törvény - a Magyarország helyi önkormányzatairól 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladat-ellátási kötelezettségének. Teherbíró képességének és a lakossági igények figyelembevételével önként vállalt feladatok szervezésével szélesíti a közszolgáltatások rendszerét. Az egyes közszolgáltatások minden igényt kielégítenek, intézményekben várólista nincs.

Az egészségügyi alap- és szakellátás rendszerben és egymásra épülve működik, megfelelő szakképzettséggel és tapasztalattal rendelkező orvosok alkalmazásával. Az alapellátás és járóbeteg-szakellátás integráltan, egy szervezeti egység keretei és irányítása alatt működik, Közhasznú Nonprofit Kft. formájában. Az Önkormányzat a járóbeteg-szakellátás működtetését továbbra is vállalta.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat szociális, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatait saját intézményhálózatával és ellátási szerződés keretében látja el. Az intézményhálózat az egész kerületet lefedi, kiépült, minden kerületi állampolgár számára elérhető. Az intézményhálózat jellemzője, hogy a kerületi állampolgár egészségi állapotának és/vagy szociális helyzetének változása esetén bármely szolgáltatást igénybe veheti, az egyes intézmények között átjárhatóság van. A szolgáltatások szükség szerint egymásra épülnek. Az egész ellátórendszer komplex ellátást biztosít az azt igénylők számára.

Az Önkormányzat elkötelezett a kerületben élő családok valós igényein alapuló, átgondolt stratégia és tudatos program végrehajtása iránt. Korosztálytól függetlenül, a családok tagjai megtalálják és használhatják azokat a közösségi tereket, intézményeket, melyek a mindennapjaikat segíthetik, könnyebbé, színesebbé tehetik. Igénybe vehetik azon szakemberek segítségét, akik eligazodást nyújtanak a mindennapi problémák megoldásában.

Az Önkormányzat támogatja a kerületi sporttevékenységet, amely magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi területét: a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2007. júniusban elfogadott 10 éves intézmény felújítási programjának megfelelően történik az önkormányzati intézmények korszerűsítése, felújítása. A 2007-ben elfogadott 10 éves terv alapján intézményfejlesztésre és felújításra az elmúlt 8 évben az 21 701 513 ezer Ft-ot fordított az Önkormányzat. Ez a tevékenység magában foglalta a korábban megkezdett energiaracionalizálást, a környezetszennyezését csökkentő technológiák és műszaki megoldások alkalmazását, az akadálymentesítések kialakítását.

Értékeink, küldetésünk

A program küldetésének vezérfonala továbbra is érvényes:

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték.

Ez biztosítja, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Valljuk, hogy a szolidaritás, az igazságos esélyteremtés fontos érték.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat folyamatosan érvényesítette az esélyegyenlőségi szempontokat a kerület működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja nem változott.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, a köznevelés és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket (iskolákat) érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A beszámoló évében megtett intézkedések és az elért eredmények megerősítették, hogy az esélyegyenlőségi programnak a kerületben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat alapvető célja, hogy Kerületünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Célunk olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,

- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, megelőzését, a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

Az előterjesztés melléklete a HEP Intézkedési Terv, amelyben összefoglaltuk a célok megvalósításának lépéseit, a megtett intézkedéseket és eredményeket.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szabályozza. A részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet tartalmazzák.

Főbb jogszabályok: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény.

A beszámoló évében az egyes célcsoportok helyzetét érintő szabályok megváltoztak, amelyek befolyásolták az esélyegyenlőség intézkedési tervet:

Az államigazgatás reformjával kapcsolatos feladatoknak, a hatáskörök átadásával járó kötelezettségeknek a kerület maradéktalanul meg tudott felelni, továbbra is támaszkodva az utóbbi évekre jellemző, jól működő kerületi vezetésre és hivatali működésre. A kerület akár az oktatás államosítása, a szociális hatáskörök elvonása kapcsán vagy egyéb a kerület jövőjét érintő fővárosi döntések vonatkozásában határozott ellenvéleménye és szándéka ellenére megfelelően alkalmazkodott az új körülményekhez.

Valljuk, hogy a jogszabályok a törvény előtti jogegyenlőséget ugyan biztosítják, de nem teremtik meg automatikusan az esélyegyenlőséget, ezért helyi szinten feladatunk a jogszerű jogalkalmazás és alapelveinknek megfelelő jogalkalmazás.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A beszámoló időszakában hatályos helyi szociális rendelet, a 4/2012. (II.13.) pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló önkormányzati rendelet. Az 1993. évi III. törvény 2014. január 1-jétől hatályos módosítása alapján megszűnt az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli

gyermekvédelmi támogatás, helyébe önkormányzati segély lépett. A törvényi szabályozás figyelembevételével a Képviselő-testület olyan rendeletet fogadott el, amely továbbra is biztosítja az állampolgárok számára a prevenciót, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítését.

A Képviselő-testület más területen végzett helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi, egyes pontoknál ezeket bemutatjuk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia célja, hogy megfogalmazza a XIII. kerület hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A kerület hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus, az értékörzés és a megújulás. A középtávú stratégiai céljai:

- fenntartható városfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- a kerület, mint az élhető, értékörző és innovatív nagyvárosi környezet,
- példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

A beszámoló évében a Közös a XIII. kerületért 2011-2014. stratégiája alapján valósítottuk meg feladatainkat. A terv minden részterületén pozitív diszkriminációban részesíti a valamilyen okból hátrányos helyzetűeket. „Közös a XIII. kerületért” elnevezésű ciklusprogram 2010-2014 között megvalósult. Az eredményekre építve a „Lendületben a XIII. kerület” program a következő időszak céljait és intézkedéseit foglalja össze. A program középpontjában a kerületi állampolgárok életminőségének javítása és a kerület fejlesztése áll.

„Programunk pillérei:

- Biztonság, kiszámíthatóság és átlátható működés, a kerület szolgálata.
- Minőségi közszolgáltatás, élhetőbb és biztonságosabb hétköznapiak, egészséges környezet, az itt élők életminőségének javítása.
- Tervszerű megújulás, kiegyensúlyozott településpolitika, partnerségen alapuló városfejlesztés.
- Szolidaritás, esélyegyenlőség, támogató és aktív helyi társadalom.
- A kerületi polgárok identitásának megőrzése a hagyományok ápolásával, a kulturális lehetőségek kibővítésével, a közösségi tevékenységek támogatásával.”

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok, koncepciók, a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat 2015-2019. évi Informatikai Stratégia, az AngyalZÖLD+ program, a Bűnmegelőzési Koncepció, a Családbarát Program, az Egészségügyi Koncepció, az Idősügyi Program, az Ifjúságpolitikai Koncepció, a Közművelődési Koncepció, a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, a Sportkoncepció, a Lakás- és helyiséggazdálkodási koncepció, a Közfoglalkoztatási Terv a középtávú stratégiából kiindulva, saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket. A megjelölt koncepciókat a Képviselő-testület a beszámoló évében felülvizsgálta, a megvalósulásukat időarányosnak ítélte.

2.2 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Az adatok forrása: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR). A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataira hivatkozunk. (A TEIR adatbázis 2013. évi adatokat tartalmaz.)

A legfrissebb és a kerületre leginkább jellemző adatok beszerzéséhez kértük a helyi szervezetek, szolgáltatások, intézmények közreműködését.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A társadalmi tendenciák hatására az ún. tűzoltás került előtérbe, a kedvezőtlen irányba változott gazdasági és munkaerő-piaci helyzet miatt a munkához jutás egyre nehezebb. Az ellátórendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a szegénység elmélyülése, a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, az eltartottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt.

A TARKI 1992 óta rendszeresen, ugyanazzal a módszertannal kutatja a lakosság jövedelmi és munkaerő-piaci helyzetének, kiadási szerkezetének és a vélemények széles körének alakulását.

A TÁRKI Háztartás Monitor (2014. évi) megállapításai szerint:

- Hosszú idő óta először egy alapvetően kedvező mutatókkal jellemezhető makro környezetben reáljövedelem-emelkedés következett be, amely az egyenlőtlenségek kisebb csökkenésével járt együtt. A háztartási jövedelmek emelkedése azonban nem egyenletes. A jövedelem-eloszlás egyenlőtlensége nem növekedett.
- A népesség 16,6%-a, 1,6 – 1,7 millió ember élt jövedelmi szegénységben, háztartásuk nettó jövedelme nem haladta meg a havi 78 ezer forintot. E tekintetben az elmúlt két évben nem történt jelentős változás. A szegénység mértéke 23%.
- A szegénység valószínűsége legfeljebb általános iskolát végzett háztartásfővel élők (44%), az egyszülős (31%) és a sokgyermekes (50%) családok tagjai, a romák (69%), az inaktív vagy munkanélküli háztartásfővel élők (62%), valamint az olyan háztartásokban élők körében volt a legmagasabb, amelyekben csak a háztartásfő foglalkoztatott, más nem.
- 100 szegénységben élő személy közül 34 gyermek vagy fiatal, 13 pedig nyugdíjas korú. A szegénységben élők egyharmada olyan háztartásban él, ahol a háztartásfő inaktív vagy munkanélküli, egyharmada viszont olyanban, ahol a háztartásfő foglalkoztatott, a más háztartás tag nem.

Becslések szerint az ország lakosságának kb. 6-7%-át kitevő roma lakosság a társadalom legszegényebb, leginkább kirekesztett, azaz összességében legsérülékenyebb csoportja. A többségi társadalom nagyobb része felől érkező előítéletekben és diszkriminációban testesül meg. Szociális körülményeiket, gazdasági helyzetüket tekintve a romák a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportját alkotják. Kerületünkben a 2011. évi népszámlálás során 1 442 fő vallotta magát romának. Népszámlálás adatai szerint tízből három roma (33%)

gyermekkorú, a cigány lakosság háromnegyede (75%) fiatalabb 40 évesnél, míg a teljes népességnek alig a fele (49%).

Tényleges számokról pontos adatokkal nem rendelkezik az Önkormányzat. A kerületben kifejezetten roma negyedek nincsenek, bizonyos részeken a lakóhelyi tömörülés érzetű hatását, ahol koncentráltan figyelhetők meg a szegénység és az etnikai elszigeteltség problémái. A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat szerint számuk 5 – 6 ezer fő.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

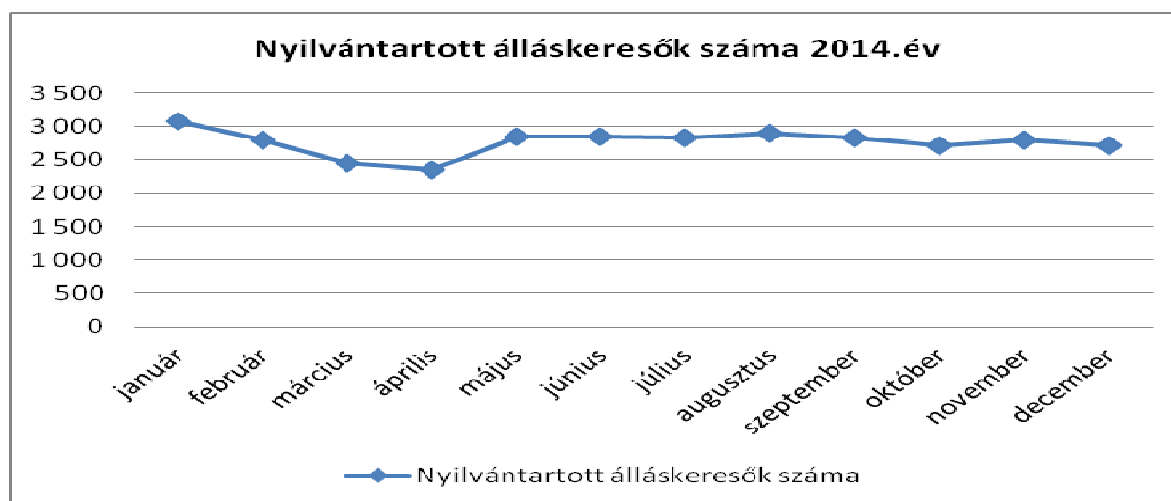
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben - tapasztalataink szerint - a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A beszámoló évében a foglalkoztatás-politikai és szociálpolitikai eszköztárban a közfoglalkoztatás központi szerepet játszik.

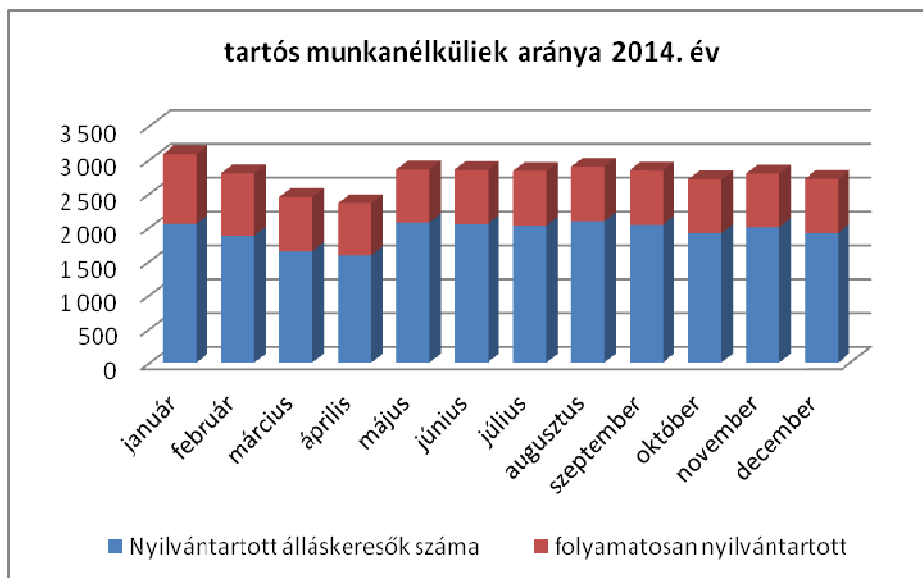
NFSZ 2014. évi adata szerint a kerületi nyilvántartott álláskeresők 2014. december 20. napi zárónapi száma 2 710 fő, amely az aktív korú állampolgárok (76 796 fő) 3,5%-a.

Kerületünkben a munkanélküliek száma az alábbiak szerint alakult:



1. számú ábra, forrás: NFSZ

A regisztrált álláskeresők körében felsőfokú végzettségük aránya 2013. évben 17%, 2014. évben 19%. Ha a nemek szerinti összetételt vizsgáljuk, akkor látható, hogy az álláskeresők 55%-a nő. Ez 2,5-3%-kal kevesebb, mint az előző év adatai, a férfiak viszont ugyanennyivel többen lettek. A regisztrált álláskeresők körében az 55 év és e feletti aránya magas: 2013. évben 18%, 2014. évben 34% volt.



Az álláskeresők nyilvántartásba vételének formája lehet új belépő, ismételten belépő és folyamatosan nyilvántartott. Kedvezőtlen mutató, hogy a folyamatosan nyilvántartottak aránya magas.

2. számú ábra, forrás: NFSZ

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetű az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

Az alábbi tábla mutatja be a pályakezdő álláskeresők számát és a 18-29 éves népesség számához viszonyítva.

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	8394	7825	16219	25	0,3%	29	0,4%	54	0,3%
2009	8244	7623	15867	22	0,3%	33	0,4%	55	0,3%
2010	8000	7401	15401	60	0,8%	62	0,8%	122	0,8%
2011	7725	7144	14869	54	0,7%	50	0,7%	104	0,7%
2012	7413	6903	14316	96	1,3%	89	1,3%	185	1,3%
2013	7181	6859	14040	68	0,9%	69	1,0%	137	1,0%

3. számú tábla, forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdők, fiatalok kiemelten hátrányos helyzetű csoportként definiáltak az Unióban és Magyarországon egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és bánásmódot jelent, a munkaerő-piaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdőknek külön támogatás (munkatapasztalat-szerzés) áll rendelkezésre, továbbá előnyük van a képzésekben, elsősorban a felvételen eredményesebben szerepelnek.

Az alábbi tábla mutatja be a munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek

számát és arányát:

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	1004	751	1755	521	335	856	51,9%	44,6%	48,8%
2009	1340	1173	2513	643	482	1125	48,0%	41,1%	44,8%
2010	1597	1408	3005	890	739	1629	55,7%	52,5%	54,2%
2011	1579	1469	3048	942	814	1756	59,7%	55,4%	57,6%
2012	1635	1499	3134	898	767	1665	54,9%	51,2%	53,1%
2013	1500	1366	2866	855	762	1617	57,0%	55,8%	56,4%

4. számú tábla, forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A főváros sajátosságaiból adódóan levelező és esti oktatásban való részvételre számos lehetőség van. Az iskolarendszeren kívüli OKJ-s képzést jellemzően oktatást szolgáltató cégek végeznek. A munkaerőpiacról kiszorult emberek minél hatékonyabb munkába állításának fontos feltétele a korszerű és piacképes szakképzések biztosítása a felnőttképzésben. Komoly probléma, hogy - egy országos adat szerint - a 16 év feletti lakosság 51%-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ kerületi kirendeltsége, Bp. XIII. Katona J. u. 25/a. szám alatti telephelyen fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. A kirendeltségen 13 fő dolgozik, akik az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. Az ügyfélfogadáson megjelenő ügyfelek száma, naponta átlag 80-100 fő.

A kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatot. Ebben a munkáltatók is részt vesznek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskeresési-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség. A kirendeltség a konkrét feladatoknak megfelelően együttműködik a kerületi szociális és más intézményekkel (elsősorban a Prevenációs Központtal).

A TÁMOP-1.1.4. programban képzési és foglalkoztatási támogatásban (bérköltség- vagy bértámogatás) és vállalkozóvá válás támogatásban lehet részt venni. A támogatottak köre a 25 év alatti vagy pályakezdő célcsoport, összesen 86 fő vett részt valamilyen képzésben. 2013. március 1-jétől újra elindult az Első Munkahely Garancia program, melynek keretében bérköltség-támogatás nyújtható, amennyiben 25 év alatti pályakezdő álláskeresőt vesz fel egy munkáltató.

TÁMOP-2.1.6. keretében, amely a téli közfoglalkoztatáshoz kapcsolódott az alábbi képzésekre került sor: alapképzettség - 144 fő, egészségőr - 12 fő, parkgondozó - 26 fő, gépkezelő - 10 fő, kulturális szervező - 8 fő, egyéb - 3 fő.

Az alábbi humán szolgáltatásokat szerveztek 330 ügyfél részére: egy napos, csoportos álláskeresési tanácsadás (álláskereső tréning) - 115 fő, egyéni (4 alkalmas) tanácsadás - 119 fő, pszichológiai tanácsadás - 3 fő, 3 napos csoportos álláskeresési technikák - 93 fő.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt a beszámoló évében is többször is módosították: 2013. évi XCIII. törvény az egyes rendészeti tárgyú törvények módosításáról, amelynek egy rendelkezései 2014. I. 1-jétől hatályosak, vagy 2013. évi CCLII. törvény az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról, amelynek egy rendelkezései 2014. III. 15-től hatályosak, a 2014. évi CI. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a sportról szóló 2004. évi I. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról, 2014. évi XCIX. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról és 2014. évi XXX. törvény.

Minden esetben időben felkészültünk az új szabályok alkalmazására. Előírásait a Képviselő-testület a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 4/2012. (II. 13.) önkormányzati rendeletébe épített be. Az önkormányzati segélyezésre fordított összeg 936 542 ezer Ft. A gyermekétkeztetésre fordított saját forrás 345 682 ezer Ft.

2014. évben összesen 14 651 fő részére állapítottunk meg valamilyen típusú szociális támogatást. A legnagyobb növekedés az átmeneti felnőtt segélyek körében tapasztalható. Ennek keretében bíráltuk el a lakhatási költségek, a gyógyszer-kiadások és az élelmiszer-költségek enyhítése iránt benyújtott kérelmeket. 2013. évben a jogosultak száma 11 083 fő, 2014. évben 20 083 fő. Ebből a gyermeket nevelő családok aránya 64%.

A támogatás megállapítására akkor kerül sor, ha a családban valamilyen rendkívüli élethelyzet következett be. A jogosultak száma megnőtt, ezen belül is a bizottsági méltányossági jogkörben megállapított ellátások körében. 2014. évben összesen: 9 666 döntés volt. A kérelmek leginkább a lakhatási költségek, a gyógyszertámogatás és az alacsony jövedelem miatti kiegészítésre irányultak.

Az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély állapítható meg. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-val egyezik meg (22 800 Ft).

Rendszeres szociális segélyre jogosult az egészségkárosodott személy vagy, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betölti, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani. (Az utóbbi feltétel alapján jogosultság megállapítására nem került sor.) A támogatás összege egyedülálló esetben 25 650 Ft/hó, családok esetében eltérő összegű.

Az éves felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap, igazolható munkaviszonyt kell létesítenie. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Az Önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A beszámoló évében ezzel a szankcióval nem éltünk.

Az aktívkorúak ellátásában részülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel, a Prevenciók Központtal kötelesek

együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait enyhítette. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük, és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a minimálbér 100%-a.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Önkormányzatunk összesen 6 663 önkormányzati bérlakással rendelkezik. Komfortnélküli, szükséglakások aránya fokozatosan csökken, - jelenleg 73 darab - mely annak köszönhető, hogy e lakások fokozatosan kivonásra kerülnek a lakásgazdálkodásból. Évente 400 millió forintot fordítunk lakóház felújításra.

2003-ban a Képviselő-testület jóváhagyta a 10 éves lakóépület gazdálkodási és fenntartási programját. Ennek megfelelően zajlik az önkormányzati tulajdonban lévő házak korszerűsítése.

Az önkormányzati lakáshoz jutás pályázati formában történik. 2014-ben kiírt pályázatok száma összesen 3 db. Pályázaton meghirdetett lakások száma 180 darab. Összességében elmondható, hogy a lakás- és helyiséggazdálkodási koncepcióban megjelölt 255 albetét szanálása helyett az időközben született döntések okán 507 lakás és helyiség – közte magántulajdonok is – szanálásának előkészítésére került sor.

A lakás és életjáradéki rendszer bevezetése óta összesen 76 db lakás esetében történt életjáradéki szerződés megkötése. Jelenleg 29 db életjáradékos szerződés van hatályban.

Az Önkormányzat a rendeletében fennálló feltételek esetén helyi támogatással nyújt segítséget azoknak, akik a XIII. kerületben lakást vásárolnak, építenek vagy lakásukat korszerűsítik, felújítják. Kiemelten kezeljük a 35 év alattiak önálló életkezdését: a fecskelakások lehetősége mellett kamatmentes támogatást biztosítunk az első lakáshoz jutáshoz. A fiatal házaspárok részére, a megszületett gyermekek számától függően, vissza nem térítendő támogatás állapítható meg. A Képviselő-testület az önálló élet megkezdését szolgáló, népszerű néven „fecskelakásként” ismert rendszerét a fiatal házaspárok, illetve élettársak részére nyújtandó átmeneti lakhatási támogatásról szóló 45/2001. (X. 20.) önkormányzati rendeletben határozza meg. A lakáshoz jutás támogatásának rendszerét a lakáshoz jutás támogatásának rendszeréről szóló 49/2003. (X. 15.) önkormányzati rendeletben határozta meg. Ennek keretében a 35. életévüket be nem töltött fiataloknak nyújtható 4 millió Ft összegű helyi támogatás lehetőségét teremtette meg. A kamatmentes kölcsönt egyedülálló, élettársak és házastársak is felvehetik. A be nem töltött 35. év mellett további feltétel, hogy a kérelmező legalább 5 éve állandó lakóhellyel rendelkezzen kerületünkben.

	Lakásvásárlás				Felújítás, korszerűsítés		Összesen (Ft)
	db	Kamatmentes kölcsön (Ft)	db	Vissza nem térítendő támogatás (Ft)	db	Kamatmentes kölcsön (Ft)	
2014.	5	13 900 000	1	100 000	0	0	14 000 000

5. számú tábla, forrás: Közszolgáltató Zrt. nyilvántartása

Folyamatos a társasházaknak és a szövetkezeti lakóházaknak nyújtható kamatmentes támogatás iránti jogosultságok elbírálása, mely az épületállomány állagának javítását szolgálja. (Forráshiány miatt egyetlen közösségi kérelem sem került elutasításra) Az elmúlt három évben 193 támogatott kérelem volt, 579 052 ezer Ft értékben.

Önkormányzati célként fogalmazódott meg 2014-ig 100 új önkormányzati bérlakás építése. Az új, a Jász utca 91. szám alatti 100 lakásos passzív jellegű – vagyis olcsó rezsijű – bérház megépítése teljes egészében önkormányzati finanszírozású volt.

A kiszámíthatóság és a tervezhetőség érdekében két évre előre, 2013. és 2014. évekre vonatkozóan várható infláció közeli lakbéremelést fogadott el a Képviselő-testület 2012 novemberében.

A lakbér kategóriák megállapítása mellett a bérlakás-rendszer fontos szociális szempontja a hátralekosokkal való foglalkozás, lehetőségek szerinti segítségük abban, hogy a nehéz helyzetbe került emberek ne veszítsék el lakhatásukat. A segítségnyújtásban a XIII. Kerületi Önkormányzat a Prevenációs Központ közreműködésével jelentős szerepet vállal. A nehéz helyzetbe került lakóink hátralek esetén tájékoztatást kapnak az igénybe vehető lehetőségekről, adósságkezelési támogatási formákról.

A szociális háló fő lábát – a szociális alapú lakbér megállapítása és a lakbércsökkentés átmeneti engedélyezésének lehetősége mellett – a XIII. Kerületi Önkormányzat által biztosított, a Szociális és Köznevelési Osztályán igényelhető lakásfenntartási támogatás adja. A beszámolási időszak alatt ez a támogatási forma 250 millió Ft-ot jelentett. Ezen felül az Önkormányzat további 70 millió forintnyi támogatást adott az arra rászorulóknak kiemelt segély vagy adósságkezelés formájában. A Hálózat Alapítvány egyre szigorúbb követelményekkel és csökkenő lehetőségekkel képes segíteni a bajba jutottakon: a 2011-ben még 13,5 millió Ft-ot kitevő támogatás a következő esztendőben 5-6 millió Ft/évre korlátozódott.

Nem váltotta be a reményeket az a terv, hogy egy kisebb önkormányzati bérlakásba költözés esetén a két lakás közötti értékkülönbsézből jóváírásra kerüljön a bérleti díjhátralék.

Azok a bérlők, akik hátralek miatt nem tudják lejáró jogviszonyukat meghosszabbítani, vagy ítélet alapján válnak jogcím nélkülivé, lehetőséget kapnak arra, hogy szerződést köthessenek hátralekuk rendezése mellett.

2014-ben 124 adósból 35 kilakoltatásra került sor. A kilakoltatás végrehajtását minden esetben szociális szolgáltatás felajánlása előzi meg. Ha az együttműködésre sor kerül, akkor általában a kilakoltatás megelőzhető. A kilakoltatás előtt szükség esetén szociális intézményi elhelyezésben segítséget nyújtunk.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke.

A normatív lakásfenntartási támogatásra jogosultak száma éves átlagban 1 636 család, a közüzemi szolgáltatók felé 71 781 ezer Ft-ot utaltunk ki. Ezt a támogatást egészíti ki az önkormányzati forrásból megállapított közüzemi kompenzáció, fűtési támogatás. Havonta 2 968 család esetében került sor a lakhatási kiadásuk mértékének enyhítésére. A felhasznált forrás összesen 131 000 ezer Ft. Adósságkezelési eljárással 443 család esetében nyújtottunk segítséget a 6 hónapot meghaladó közüzemi hátralek rendezésében, a felhasznált előirányzat összege: 52 914 ezer Ft.

A pénzbeli támogatásokon túl - elsősorban az önkormányzati épületekben lévő lakások körében a vízóra-felszerelés támogatása is előtérbe került.

Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése. A családok közel fele azért kerül elutasításra, mert megelőző három évben már kapott segítséget az adósságrendezéséhez.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

Amikor a bérlő, szociális helyzete miatt nem tud eleget tenni az előírt karbantartási kötelezettségeinek, tájékoztatást kap az igényelhető támogatások lehetőségeiről, egyben a Polgármesteri Hivatal Szociális és Köznevelési Osztályát is tájékoztatják a támogatásra szorulóiról.

Kerületünkben a közterületen élő hajléktalanok száma állandósult, 35-50 fő. Az Önkormányzat alapfilozófiája, hogy bármely közterület nem alkalmas emberi lakhatásra, életvitelszerű tartózkodásra, a hajléktalanok szempontjából sem. Ez által állandó fenyegetettségnek vannak kitéve, egészségük, biztonságuk emberi kapcsolatuk terén egyaránt. 2014. évben a kerületben lévő hajléktalan ellátó rendszer kapacitása a 1 169 férőhelyről 1 375 férőhelyre nőtt. Ez hatással van a pénzbeli és természetbeni ellátásokra. A közgyógyellátás, az aktív korúak ellátása, az önkormányzati támogatások, valamint a köztemetés terén. A támogatottak száma 2013. évhez képest átlag 14%-kal nőtt. Különösen a köztemetés elrendelése terén figyelhető meg jelentős emelkedés. Növekedési tendencia tapasztalható az állampolgári jelzések területén. A panaszok a hajléktalanok közterületen történő életvitelszerű lakhatásából adódó köztisztasági, valamint viselkedési problémákat jeleznek. Minden esetben megalapozottak voltak, a szociális munka eszközeivel egyre nehezebb a kezelésük.

Az Angyalföldi Szociális Egyesületen keresztül átlag 10 hajléktalan foglalkoztatását biztosítjuk.

2014-ben 107 állampolgári jelzés érkezett 13 kerületi közterület helyszínnel kapcsolatosan. Minden bejelentés, panasz a hajléktalan életvitelszerű ott lakásából adódó köztisztasági és közegészségügyi tárgyú volt. Az intézkedések tartalma első alkalommal szociális jellegű volt. A szociális munkás szálláshelyet, ellátást és egyéb igény szerinti segítséget ajánlott fel. A szociális munka eszközeivel sikerült átmeneti szállásra, melegedőbe elhelyezni az érintetteket. Ezt követte a közterület kitakarítása, több esetben fertőtlenítése.

Az önkormányzati utcai szociális munkás mellett a Diótörés Alapítvány (együttműködési megállapodás keretében) segít a közterületen élő hajléktalanokkal való foglalkozásban. A segítségnyújtások között nagy hangsúlyt kap a szociális tanácsadás és ügyintézés. A kliensek közül szinte valamennyien rászorulnak a szolgáltatásra. Az utcai szociális munkások jelen vannak kerületünkben. A kerület három részre került felosztásra, a BMSZKI, a Magyar Vöröskereszt és a Léthatáron Alapítvány - a Fővárosi Önkormányzattal kötött szerződés alapján - szociális munkásai rendszeresen végzik e szolgáltatást.

Budapest Főváros XIII. Kerületi Közterület-felügyelet figyelmet fordít a hajléktalansághoz kapcsolódó járulékos problémák, szabályszegések és szabálysértések visszaszorítására. Tevékenysége során az érintettekkel történő személyes megegyezés, a figyelmeztetés és a megelőzés eszközeit alkalmazza. A hatósági feladatot ellátó szervezetek részére minden esetben aktuális tájékoztatókat juttatunk el a szociális intézményekről, a befogadás feltételeiről, a fővárosi Szociális Kalauzt is átadjuk. Budapest Főváros XIII. Kerületi

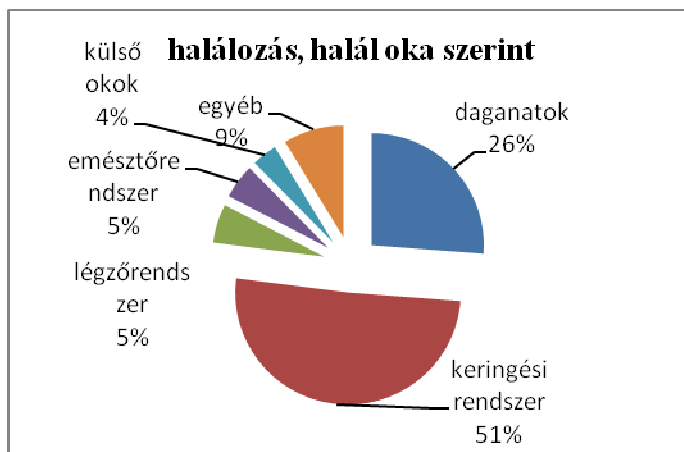
Közterület-felügyelet létrejötte óta sem pénzbírságot nem szabott ki hajléktalanokkal szemben, sem feljelentést nem tett egyetlen esetben sem.

Az utcai szociális munkán keresztül folyamatosan vizsgáljuk a kerületben megjelenő hajléktalanok számát, jellemzőit. Többségüknek sohasem volt kerületi bejelentett lakcíme. A hajléktalanságuk kialakulásának oka: az elszegényedés, a munkanélküliség, a jövedelemhiány okozta lakhatási nehézségek, a lakásvesztés. A hajléktalan emberek között igen nagy számban vannak állami gondozásból nagykorúság elérése miatt kikerült, hosszabb-rövidebb börtönbüntetésből szabadult, elvált, alkoholbeteggé lett emberek. Az átlagos életkoruk nem változott 38 és 44 év, az 50 és 60 év közöttiek a melegebben kisebb, az utcán nagyobb arányban vannak jelen. A közterületen élő hajléktalanok közel 22%-a nő. Az egy évnél rövidebb ideje hajléktalanok aránya 19%, több mint két éve hajléktalan 71%, tíz évnél is régebben hajléktalanként él 10%-uk.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kerületi állampolgárok a közszolgáltatások többségét – néhány fekvőbeteg ellátás kivételével – helyben elérik. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki ellátó rendszerét.

A halál oka szerinti betegségekre vonatkozóan fővárosi szintű adatok állnak rendelkezésre. A helyi szakemberek tapasztalata szerint ezek a kerületi lakosság körében is jellemzőek. A leggyakrabban előforduló megbetegedések továbbra is belgyógyászati jellegűek.



Ezen belül meghatározóak a keringési rendszer betegségei. Ide sorolhatók a szívbetegségek (50%), az agyér betegségek (18%), a magas vérnyomás (11%).

26%-ban jellemző a daganatos betegségekből adódó halál ok. Ezen belül a legmagasabb arányt képviseli a légcső, a hörgő és a tüdő rosszindulatú daganata (25%). Ezt követi a vastagbél (11%) és az emlő rosszindulatú daganata (8%).

3. számú ábra, forrás: KSH

Egyéb okoknál szerepelnek a táplálkozási és anyagcsere betegségek, a mentális és viselkedési zavarok, a veleszületett rendellenességek.

Mind nők, mind férfiak esetében első helyen szerepel a magas vérnyomás, mint szív- és érrendszeri betegség szövődménye. Ennek a betegségnek a visszaszorítása nagyban függ az életmódtól. Éppen ezért fontos a felnőtt lakosok, gyermekek, ifjúsági korosztály ismereteinek egészségtudatos magatartásának fejlesztése.

Ha a korcsoportokat vizsgáljuk, akkor a leggyakoribb keringési rendszeri betegségek 93%-ban a 60 év felettek körében fordul elő. A daganatos betegségek szintén e korosztályt veszélyeztetik leginkább (83%-ban), a 40-59 korosztály esetében 16%-ban fordul elő.

A szándékos önrátlalom, a halálozás okaiban alacsony arányt képvisel (0,1%), 69%-ban a férfiak körében jellemző. Korcsoport szerint 44%-uk 40 és 59 év között van, a 15 és 39 éves korosztály 16 %-ban van jelen.

Az alapellátás és járóbeteg-szakellátás integráltan, egy szervezeti egység keretei és irányítása alatt működik, Közhasznú Nonprofit Kft. formájában. Az Önkormányzat a járóbeteg-

szakellátás működtetését továbbra is vállalta, mert magas színvonalú körülmények között, magasabb színvonalú szakmai feltételek biztosításával, a folyamatos fejlesztés igényével, az alapellátás és szakellátás kapcsolatának erősítésével is a kerületi állampolgárok egészségének megőrzését és gyógyítási, gyógyulási lehetőségeiket kívánta megtartani. Az egészségügyi alapellátásban 60 házi orvos, 19 házi gyermekorvos és 20 fogorvos dolgozik. A házi orvosi ellátást praxisonként évente átlagosan 7 204 fő veszi igénybe (fővárosi átlag 8 070 fő).

A fogászati alapellátásban jelenleg 14 felnőtt és 8 gyermek fogorvosi státusz van, a hozzájuk tartozó fogorvosi körzetbeosztással, területi ellátási kötelezettséggel. A felnőtt fogorvosi alapellátásban az egy praxisra eső átlagos lakosság szám 7 280 fő (legkevesebb 4 917 fő, legtöbb 9 983 fő).

A védőnők preventív tevékenysége komplex feladatrendszer, területi elv szerint működik 30 védőnői körzetben. Szakmai tevékenységük fő célja, hogy minden gondozott számára elérhetővé tegyék az egészségük megtartását célzó védőnői gondoskodást, partnerséget és szükség esetén a segítségnyújtást a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével. Főbb feladataik nővédelem, várandós anyák gondozása, 0-6 éves gyermekek gondozása, a tanköteles korú gyermekek gondozása, egészségnevelése és a családgondozás. A védőnők főiskolai képesítéssel rendelkeznek, munkájukat a gyermekorvosokkal illetve önállóan végzik. Tevékenységük színtere a tanácsadó, a családok otthona és az iskola.

A területi ellátásért felelős kórház a Nyíró Gyula és a Magyar Honvédség Egészségügyi Központja, a gyermekek vonatkozásában a Heim Pál Kórház és Madarász V. utcai telephelye. A kerületi éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Szociális Szolgáltató Központ, a Gondozóház és a Prevenciós Központ biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az egyes telephelyeken a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek nappali ellátása, fogyatékosok nappali intézménye, nappali melegedő, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, családi napközi és idősek átmeneti elhelyezését nyújtó intézménye. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, a kerületi egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a kerületi állampolgárok számára hozzáférhetők.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Kerületünkben több mint 10 éve folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram eredményeként a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre. Az átlagtól eltérő mérési eredményt mutató tanulók ingyenesen speciális torna és gyógyúszás tanfolyamon vehetnek részt.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Kerületünkben a prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetével, az Angyalföldi Szociális Egyesülettel, az idősek klubjaival. A rászoruló idősek részére telemedicinális egészségügyi gondozási projektek is bevezetésre kerültek (EKG, vércukor, koleszterin, vérnyomás meghatározások).

Az önkormányzat minden köznevelési intézményében, bölcsődékben és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővült, mára már korszerű és modern sportlétesítmények állnak rendelkezésre: Új Palotai úti sporttelep, két tanuszoda, népszigeti és velencei gyermek tábor, Rozsnyai utcai sportcsarnok. A köznevelési intézmények tornatermei megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások), 53 sportegyesület 126 szakosztálya, 46 sportágban várja az érdeklődőket. Az Angyalföldi Természetbarát és Testedző Egyesület önkormányzati támogatással szervezi és bonyolítja a legnagyobb tömeget megmozgató szabadidősport eseményeket (terem és kispályás labdarúgó bajnokság, asztalitenisz, röplabda, kosárlabda tornák, Angyalföldi Sportfesztivál, Utcabál sportprogramja), melyeken évente közel 1200-1500 fő vesz részt.

A kerületi ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási, közművelődési, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos jelzés a szolgáltatások nyújtásakor nem érkezett Önkormányzat felé.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez szabályozási eszközökkel, eljárások bevezetésével, a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Kerületünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A kerület lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

2008-ban született meg az ágazatokat, szakterületeket legmagasabb szinten összefogó Integrált Városfejlesztési Stratégia, amely az erre épülő városrendezési tervekkel térbeli-műszaki-ökológiai kereteket biztosít a megfogalmazott célkitűzéseinek megvalósításához. 2009-ben került elfogadásra a Local Agenda 21, a fenntarthatóság helyi dokumentuma, amely a környezeti erőforrások megóvását, a környezetvédelmi feladatokat más szakterületekkel együtt kezelve, korszerű rendszerszemlélettel foglalja egységbe. A kerület zöldhálózati rendszerének fejlesztésének alapdokumentuma az AngyalZÖLD+ Stratégia, az éghajlatváltozást kiváltó folyamatok mérséklését célzó törekvéseket a Klímastratégia foglalja össze.

A közművelődési intézmények programjait a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják (Angyalföldi József Attila Művelődési Központ, Angyalföldi Gyermek- és Ifjúsági Ház, Újlipótvárosi Klub-Galéria, Vízöntő Pinceklub, RaM, Láng Művelődési Központ). A zárt terek mellett jelentősek a közterület rendezvények is (Vízimajális, Szent István parki koncertek, Életmódnap, Angyalföldi Utcabál). A rekreációs célú szabadterek között a közparkok, közkertek, lakótelepi zöldterületek szerepelnek, de idetartoznak az önkormányzat tulajdonában lévő köznevelési, kulturális intézmények kertjei is. A „Tücsöktanya”, mint közösségi tér, a közösség igényeire építve, a közösség erejéből tartja fent magát.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A kerületi újság, a XIII. kerületi Hírnök kiadási költségeinek biztosításával eljut az állampolgárok, a kerületi vállalkozások, intézmények felé. A kerületi kábeltévé (TV13) működési, üzemeltetési költségeinek biztosításával, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületi könyvtárában működő Informatikai Központ segítségével a kerületre vonatkozó főbb adatok, helyi önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok, rendeletek széleskörű tájékoztatást biztosítanak.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a kerületben lévő „szellemi tőkét” bevonja a kerület társadalmi életébe, a kerületfejlesztési programok előkészítésébe. Az ingatlanberuházókat ösztönözi képzőművészeti alkotások, szökőkutak elhelyezésére, segíti a nemzetiségi művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a nemzetiségi hagyományörző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít, Helytörténeti Gyűjtemény gyűjti a helyi nemzetiségi történeti anyagokat, és időszakos kiállításokon bemutatja. Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere: pl. Pozsonyi piknik. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a kerület fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, a Civilház működtetésével, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. A civil szervezetek önkéntes munkával és adományok közvetítésével enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A magánemberekben és a kerületben működő gazdasági szervezetekben jelen lévő szolidaritás és felelősség jellemzően felajánlásokban, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, decemberben jóval magasabb az ajándékozás készítése. Ez általában 500 - 1 000 családot is érinthet, önkormányzati támogatásokat is beleszámítva közel 5 000 - 6 000 család javát szolgálja.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A kerületi állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon

működnek és minden jogos igényt kielégítenek. A feladatokról az Önkormányzat, mint intézményalapító és fenntartó, szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, fenntartása, a szolgáltatások megfizethetősége, a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humán szolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, köznevelési, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs nyilvántartásunk arra vonatkozóan, hogy XIII. kerületben hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A kerületben megalakult Roma Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik a köznevelési és szociális intézményekkel, aktívan vesz részt a közfoglalkoztatásban, közösségi programok szervezésében.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást.

Együttműködési területek:

- Az Önkormányzat által fenntartott vagy támogatott közművelődési intézmények kulturális kínálatában megjelenik a roma kisebbségi kultúra, mint értéket bemutató elem. Évente egy alkalommal megrendezett Nemzetiségek Napján a roma, bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovák nemzetiség tagjai mutatják be a hagyományaikat, kiállítás szerveznek vallási, történelmi, kulturális nevezetességeikből, népviseletekből, kézműves foglalkozásokat tartanak.
- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról. Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismeretek beépültek a köznevelési intézmények pedagógiai programjába. Az Önkormányzat az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósítását ösztönzi és támogatja.
- A Tanoda évek óta működő, sok elemből álló program. Az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében biztosítja 2 fő pedagógust, 2 fő roma asszisztens foglalkoztatásához való hozzájárulást.
- A nemzetiségi önkormányzat éves programjainak kidolgozásába, szervezésébe a szülőket, szervezeteket, iskolákat is bevonták. Kamaszklub, Kézműves klub, Lovári - cigány klub, Kultúr-kuckó (kulturális programokra való látogatás), Gyermeknap a Csata Utcai Általános Iskolában (rendőrségi és tűzoltósági bemutatóval kiegészítve), Bűnmegelőzési napok, táborok a BRFK Bűnmegelőzési Osztályával közösen, Nyári táborok, kirándulások, Roma - Rendőr konfliktuskezelő tréning (roma felnőttek részére)

Az Önkormányzat felé a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területéről nem érkezett panasz.

3.9.

3.9.1. A beszámoló évében megtett intézkedések és ezek eredményei, hatékonysága

<p>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata</p>
<p>Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p>
<p>Az elmúlt időszakban összesen 945 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. Ez a regisztrált álláskeresők 33%-a. A regisztrált álláskeresők 98%-a került megszólításra. Ténylegesen 605 fő vett részt a közfoglalkoztatásban és több mint 50%-ukat a munkáltató újra foglalkoztatta. Ennek oka, az érintettek jó színvonalú munkavégzése és megfelelő munkafegyelme volt.</p> <p>Ellátott munkakör: általános iskolai végzettségűek és szakmunkások esetében közterületen köztisztasági munka, parkgondnok, intézményi takarító, közterületi egyéb feladatok, közterületi segédmunka.</p> <p>Önkormányzati önrészként az étkezési utalványt kaptak 8 ezer Ft értékben (munkaidőtől függően), és havi bérlet hozzájárulásban részesültek a dolgozók.</p> <p>A beszámoló évében is csatlakoztunk a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett közfoglalkoztatáshoz, amely a kultúra és a közösségi programok területére terjeszti ki a közfoglalkoztatás kereteit. 6 fő, heti 40 órában a Nemzeti Művelődési Intézet és az Önkormányzat által megadott tevékenységet végzik. A programhoz kapcsolódó 40 órás képzés 17 elméleti és 23 gyakorlati órából állt. A képzés időtartama két hét, a részvétel a közfoglalkoztatott részéről kötelező.</p> <p>A közfoglalkoztatást 247 fő nem vállalta, ennek okai: 68%-uk foglalkoztatás-egészségügyi vélemény szerint az adott munkakörben nem foglalkoztatható (ez legnagyobb arányban a közterületen dolgozóknál fordult elő (84%); 32%-uk nem vállalta a munkát, esetükben a foglalkoztatás helyettesítő támogatás folyósítását megszüntettük.</p> <p>Önkormányzati intézmények regisztráltak, mint önkéntes munkát szervezhető intézmények. Ennek egyik előnye, hogy az aktív korú ellátásban részesülők számára meghatározott legalább 30 napos foglalkoztatás lehetőségét biztosítani tudják. A jogosultak 30-35%-a képtelen az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni, valamint a foglalkoztatás-egészségügyi szakvélemény miatt pl. közfoglalkoztatásban részt venni. Az intézmények vállalták, hogy ezt a kört megfelelő „mentorálás” mellett a 30 napos önkéntes munkavégzésbe bevonják. Kerületünkben néhány civil szervezet is jelentős szerepet vállalt: Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezet kerületi kirendeltsége, Éjfél Kiáltás Misszió. Összesen 368 fő vett részt ebben a programban.</p>
<p>Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.</p>
<p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése: A szociális és gyermekjóléti intézmények szolgáltatásai minden jogosult számára elérhetők, várólista nincs. Az Önkormányzat vállalta a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos szervezését, mint önként vállalt feladatot. Egyes szolgáltatások esetében az Önkormányzat átvállalja a személyi térítési díj fizetését: Idősek klubjai szolgáltatásai, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei és a családi napközi szolgáltatásai.</p> <p>Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése: Álláskereső klub: Hétfőnként 10-12 óra között van lehetőség az álláskeresésre. 43 alkalommal, átlagosan 30-35 fő vett részt a foglalkozáson a HÍD Családsegítőben. Informatikai csoport: A három alkalomból álló</p>

foglalkozáson az alapoktól kezdődően történik a számítógép kezelés ismereteinek átadása, mely elegendő az otthoni használathoz és az internetes álláskereséshez. 2013-ban 39 fő sajátította el a fenti ismereteket. Internetes álláskeresés keretén belül biztosítják a díjmentes internethasználatot. Egyéb csoportok, amelyek a tartós munkanélküliségből adódó hátrányok enyhítését segítik: Film Klub, Kreatív csoportfoglalkozás, Nők csoportja, Tudatos Gazdálkodás Csoport. Összesen 158 fő vett részt valamely csoport munkájában, többségük több szolgáltatást is igénybe vett.

Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.

A segélyezés tapasztalatait folyamatosan értékeljük, évi egy alkalommal az igényekhez és a felmerülő szükségletekhez igazítjuk a helyi szabályokat. A rendszeres vizsgálat célja, hogy kerületünkben olyan támogatási rendszer működjön, mely az állampolgárok számára a prevenciót, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítését szolgálják. A Képviselő-testület évente értékeli a szociális és gyermekjóléti intézmények iránti igények alakulását, a szakmai munka hatékonyságát. 2014-ben a szociális intézmények esetében férőhelybővítés iránti igény nem merült fel. A gyermekek napközbeni ellátása 28 férőhellyel bővült. Az önkormányzati segélyezésre fordított összeg 936 542 ezer Ft. A szociális intézmények működtetésére fordított önkormányzati forrás összesen 2 796 344 ezer Ft.

Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.

Az Önkormányzat a 2 345 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek alapján 470 gyermek után kapta meg a támogatást. Az étkeztetést 2014. 06.16-tól 2014. 08. 29-ig biztosítottuk (54 munkanap). A fenti időszakban összesen 25 380 adag került kiosztásra, 11 167 200 Ft értékben. Az étkeztetés ideje alatt a XIII. kerületi Önkormányzat Prevenció Központja az intézményében szabadidős programot szervezett.

Az Erzsébet program keretén belül 10 SNI és védelembe vett hátrányos helyzetű gyermekkel szerveztek közös nyaralást Bogácson. A táborozás során rengeteg sport, kézműves és szórakoztató programban vehettek részt a gyermekek.

„Idősbarát Önkormányzat Díj” megpályázása az Emberi Erőforrások Minisztériuma felé. A díjat nem nyertük el.

Közösségi szociális munka szervezése keretében bővült a lakótelepi napok száma. Az egyes lakótömbök területén szociális munkások és a lakók közösen egy programon vettek részt. (Teve u. 45-47., Szabolcs u. 5-11.)

Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Kerületi egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam növekedését eredményezheti.

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Az egészségmegőrző szűrőprogram eredményeként a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl tanácsot kaptak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre. Az átlagtól eltérő mérési eredményt mutató tanulók ingyenesen speciális torna és gyógyúszás tanfolyamon vehettek részt.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetével, az Angyalföldi Szociális Egyesülettel, az idősek klubjaival. A rászoruló idősek részére telemedicinális

egészségügyi gondozási projektek is bevezetésre kerültek (EKG, vércukor, koleszterin, vérnyomás meghatározások).

Önkormányzat saját forrás terhére (5 400 ezer Ft) egészségügyi szűréseket szervez. A szűrés a prevenció egyik leghatékonyabb formája, ezért a lakosság számára a részvétel lehetőségét az Egészségügyi Szolgálat egész évben elérhetővé teszi. 2014-ben 5 szakterületen heti 6-6 órás szűrési kapacitással bővülve 755 fő vehette igénybe a szolgáltatást. Ebből 191 főnél (25,3%) állapítottak meg orvosi teendőt igénylő kórképet. Az elérhető szűrővizsgálatok voltak: komplex mammográfia, emlő ultrahang vizsgálat, hasi ultrahang és csontritkulás (ODM) vizsgálat nők és férfiak részére, urológiai vizsgálat férfiak részére, bőrdaganat szűrés. A szakorvosi rendelőben zajló szűrővizsgálatok tanácsadással egybekötötték.

2014-ben az Esküvő közti rendelőben a háziorvosok sikeres szűrési programot bonyolítottak le a daganatos betegségek korai felismerése érdekében. A szűrés elsődleges célja a daganatos betegek és a hepatitis különböző típusain átesett betegek kiemelése volt a populációból. Az egy hónapig tartó szűréseken 1 274 fő jelent meg. A vizsgálatok alapján 115 főnél találtak kóros laborparamétereket. A szűrés költségét az önkormányzat a részt vevő állampolgároktól átvállalta. (5 300 ezer Ft.)

A két idősek klubjában működő távegészségügyi rendszer közel 300 idős rendszeres szűrését biztosítja.

Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Helyi médiában „jó példák” megjelenítésének kezdeményezése. Az intézményekben és a közösségekben közös akciók a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen.

2014. évben elindult a TV13 műsorában az Esélycsatorna. Alapvető célja, hogy minden célcsoport helyet kapjon a bemutatkozásra, a meglévő társadalmi ítélet enyhítésére. A műsor tartalma, interjú, program bemutatása, szakmai beszélgetések.

Megjelölt fejlesztési lehetőségek: Képzések bővítése a munkanélküliek körére. Szociális rászorultság mértékében a nappali képzésben felsőfokú tanulmányokat folytatók internet előfizetési díjának átvállalása. Közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás.

A Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság összesen 208 álláskeresőnek állapított meg kiemelt összegű támogatást valamilyen képzés költségének átvállalására, 3 900 ezer Ft értékben.

A szociális rászorultság mértékében átvállaltuk a nappali képzésben felsőfokú tanulmányokat folytatók internet előfizetési díját. Összesen 183 hallgató kért és kapott támogatást, 4 500 ezer Ft értékben. A támogatás összege: 3 500 Ft/hó/fő, de nem haladhatja meg az előfizetés havi mértékét.

Digitális esélyegyenlőség terén: 5 közösségi helyen infopont működik, ebből az egyik a hajléktalanok nappali melegedője. 2011-ben kezdődött el a kerület hat közterületén, a beszámoló évében összesen 31 közösségi térben és közterületen érhető el a kerületi lakosok számára ingyenesen használható vezeték nélküli WIFI szolgáltatás.

3.9.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az elfogadott program célcsoportra vonatkozó, beazonosított problémái ma is aktuálisak. A fejlesztési lehetőségek érvényesüléséről 3.9.1. pontban számoltunk be. A fejlesztési lehetőségek meghatározásánál figyelembe vettük a helyzetelemzés tapasztalatait, valamint a Lendületben a XIII. kerület 2015-2019 évi programját.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, arányuk nem csökken.	<p>Közfoglalkoztatás továbbfolytatása.</p> <p>Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.</p> <p>Olyan szolgáltatásokat vezetünk be, amelyek enyhítik a szociálisan rászorultak veszélyeztetettségének hatásait (szociális mosoda, élelmiszerbank).</p> <p>Folytatjuk az idegen nyelvi és az informatikai tanfolyamok szervezését.</p> <p>A pályakezdő fiatalok és a munkanélküliek szakmai képzésének népszerűsítését elősegítjük.</p>
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	<p>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése.</p> <p>Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.</p> <p>Elősegítjük a szociálisan rászorultak számára az igényes szórakozásban, művelődésben való részvétel lehetőségét.</p>
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre, az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	<p>Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.</p> <p>Közösségi szociális munka szervezése.</p>
A kerületi állampolgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	<p>Kerületi egészségügyi szűrések népszerűsítése.</p> <p>Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.</p> <p>Az állampolgárok fogászati költségeinek csökkentését biztosító támogatási formát dolgozunk ki.</p>
Romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	<p>Helyi médiában „jó példák” megjelenítésének kezdeményezése.</p> <p>Az intézményekben és a közösségekben közös akciók a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen.</p>
Digitális esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés, a továbbtanulás érdekében.	<p>Képzések bővítése.</p> <p>Szociális rászorultság mértékében a nappali képzésben felsőfokú tanulmányokat folytatók internet előfizetési díjának átvállalása.</p> <p>Fejlesztjük a közterületi WIFI rendszert.</p>
A lakhatás biztonságának további erősítése.	<p>Lakások minőségi javítása.</p> <p>A fiatalok lakáshoz való jutásának támogatása.</p> <p>Lakásfenntartási támogatások rendszerének folyamatos vizsgálata.</p>



4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A stratégia fő célja, hogy minden gyermekre - különös tekintettel azokra, akiknek érdekei a legjobban sérülnek - kiterjedően csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény változása miatt, 2013. szeptember elsejétől a gyermekvédelmi felelős státusz megszűnt az iskolákban, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása a jogszabályi előírás szerint a kötött munkaidő neveléssel-oktatással le nem kötött részévé vált. Kerületünkben a köznevelési intézmények igazgatóinak többsége a feladat koordinálásával megbízott egy munkatársat, aki rendelkezik az aktuális információkkal, és ezeket továbbítja a nevelőtestület tagjai felé. Az óvodákban az előző évekhez hasonlóan működnek a gyermekvédelmi felelősök.

Valljuk, hogy a gyermekvédelmi rendszer hatékony működésének alapelve az együttműködés. Együttműködés a gyermekkel és családjával, a gyermekkel kapcsolatban álló szakemberekkel, hatóságokkal és civil szervezetekkel a gyermekek érdekében.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Kerületünkben a születések száma tartósan 1 100 fő felett van. Az alábbi tábla mutatja be a 0-18 éves korig a gyermekek számának alakulását.

A 0-18 éves korosztály egyes ellátásokra jellemző korcsoportonkénti bontása a következőképpen alakult:

korcsoport	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
0-3 éves	3 388	3 521	3 835	4 528	4 701
4-6 éves	2 530	2 912	2 998	3 084	3 096
7- 18 éves	8 184	8 558	8 544	8 663	8 353
Összesen	14 102	14 991	15377	16 275	16 150

6. számú tábla, forrás: saját nyilvántartás

A korcsoportok közül a 0-3 éves korúak száma a gyermekek napközbeni ellátását, a 4-6 éves korúak száma az óvodai, a 7-18 éves korúak száma az iskolai férőhelyeket befolyásolja.

A kerületi családok száma 29 903. A kerületi háztartások száma 63 664. Ebből egyszemélyes háztartás 31 132. A gyermeket nevelő családok száma 17 047. A családban élő gyermekek száma 24 160. 7 626 olyan család van, ahol egy szülő nevel gyermeket. Ebből 5 862 család az, ahol egy gyermek van.

A táblázat a gyermekvédelmi felelősök jelzése szerint mutatja be a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számának alakulását.

Tanév	Gyermeklétszám	Hátrányos helyzetű	%	Veszély. helyzetű	%
2011/2012	9 363	2 334	24,9	805	8,6
2012/2013	9 561	2 288	23,9	837	8,7
2013/2014	9 865	2 376	24	831	8,4
2014/2015	9 963	1 871	18,7	700	7,0

7. számú tábla forrás: Gyermekjóléti Központ nyilvántartása

Kedvező tendencia, hogy a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma csökken.

A veszélyeztetettség okait a gyermekvédelmi rendszerben dolgozó munkatársak tapasztalatai alapján mutatjuk be:

A szociális helyzet: 70,1%, amely azt jelzi, hogy továbbra is vezető szociális nehézség a lakhatás fenntartása és a szülők munkanélkülisége.

A család szétesése: 25,5%, a leggyakoribb okok között a válás szerepel, de veszélyeztető körülmény a rendezetlen családi jogállás is - amikor ismeretlen tény vagy vita tárgya, hogy kinél van a szülői felügyeleti jog -, valamint a gyakran változó élettársi kapcsolatok.

A család életmódja: 7,4%, családi élet enyhébb (pl. rossz napirend, a gyermek életkorának nem megfelelő események szemlélőjévé válik) és súlyosabb (alkoholizmus, szenvedélybetegség, brutalitás, bűnöző családi környezet) veszélyeztető tényezőit jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: 13,6%, okai lehetnek: kulturális különbségek, a szülők elfoglaltsága, túlzott munkavállalás, szenvedélybetegség, sok gyermek a családban, ennek következtében megoszló figyelem a szülők részéről stb. Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása).

Súlyos betegség a családban: 6%, anyagi és érzelmi szempontból egyaránt megterhelő, ha beteg hozzátartozó él egy gyermek családjában.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: 8%, a mentálisan sérült gyermekek száma növekedett.

Bántalmazás: 1%. A gyermekek bántalmazását – leginkább a lelki abúzust – nagyon nehéz azonosítani, magas a látencia.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: 8%, a mentálisan sérült gyermekek száma növekedett.

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékosággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben december 31. napján 2 381 gyermek részesült. A benyújtott kérelmek 24%-a került elutasításra. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosult az a tartásra köteles, gyámul rendelt hozzátartozó, aki nyugdíjas vagy nyugdíjszerű ellátással rendelkezik, és az általa gyámolt gyermek után rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt folyósítanak. 15 gyám részére folyósítottuk ezt a támogatást.

A mentálisan sérült gyermekek száma növekedett. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Egyre több az idegrendszeri betegség miatt rendszeresen gyógyszerrel foglalkozó kisgyermek. Gyógyszer szedése nélkül olyan állapotba kerülnek, ami megakadályozza a többi gyermekkel való foglalkozást, gyakran ön - és közveszélyesek. Sajnálatos módon a szülő nem minden esetben gondoskodik a gyógyszer folyamatos, rendszeres beadásáról. Mivel a szülő sem a gyógyító intézmény felkeresésére,

sem a gyógyszer beadására nem kötelezhető, a segítő tanácsadásnak itt is fontos eleme az őszinte, hiteles kapcsolat, együttműködés, a mentális zavarokkal küzdő gyermekkel való egyéni és differenciált foglalkozás, a megfelelő szakemberhez, intézményhez való irányítás. A Faludi utcai Mentálhigiéniai Központ a XIII. kerület érintett családjainak helyben biztosítja 0-25 éves korig a mentális és pszichiátriai betegségek, magatartás zavarok kezelését.

Az önkormányzati segélyezésre fordított összeg 936 542 ezer Ft. A gyermekétkeztetés teljes költsége 1 105 374 124 Ft volt, ebből önkormányzati forrás 345 681 880 Ft volt. A Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság méltányossági jogkörében 9 666 esetben járt el. Ebből a gyermeket nevelő családok aránya 64%.

2014. évben összesen 7 979 gyermek vette igénybe az étkeztetést gyermekjóléti és köznevelési intézményekben.

A jelenlegi törvényi és helyi szabályozás szerint a kedvezményezettek köre nem változott.

	50%-ban támogatott	100%-ban támogatott	Teljes térítést fizetők	Összesen
2014. év	1 254 (15,7%)	1 454 (18,2%)	5 271 (66,1%)	7 979

8. számú tábla (Az 50%-ban támogatott, tartós beteg gyermek magasabb összegű családi pótlékot kap, 3 vagy annál több gyermeket nevelő 100%-ban támogatott rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.)

A veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése érdekében nyújtott különböző szolgáltatások keretében utcai szociális munkát végeznek szakembereink a csellengő gyerekek felkutatására, szabadidejük hasznos eltöltésének megszervezésére, különböző jellegű tanácsadásokat szerveznek, segítséget nyújtanak hivatalos ügyek intézésében (1 147 kiskorút értek el). A kórházi szociális munka a területileg illetékes kórházakkal való együttműködésen alapul, a szülések körüli krízisek és gyermekbántalmazások esetén nyújthat hatékony segítséget (38 jelzés). Az intézmény munkatársai kapcsolattartási ügyeletet biztosítanak azon elvált családok számára, ahol a szülő-gyermek kapcsolattartás a szülők konfliktusai miatt problematikus (244 alkalom - 17 család). A készenléti ügyelet telefonos, szükség esetén személyes segítséget nyújt munkaidőn kívül is (30 esetben érkezett hívás).

A Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti alapellátás keretében, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában. Szakmai tevékenységük lényege a gyermekközponturnál család-gondozás. A Gyermekjóléti Központ az év folyamán 861 kiskorú esetében látott el család-gondozást, ebből 491 gyermek (349 család) alapellátásban, védelemben, nevelésben, ideiglenes hatállyal elhelyezve, illetve utógondozásban volt, 266 gyermekkel kapcsolatban pedig más tevékenységet végeztek. A nyilvántartott gyermekek 9,7%-át, 84 gyermeket a 861-ből védelemben vétel keretei között gondoztak. 2014-ben 1590 jelzést érkezett, ebből 149 alkalommal a Gyámhivataltól. Leggyakrabban a gyermek iskolai mulasztása, szabálysértése, bűnelkövetése miatt, illetve gyermekbántalmazás esetében vizsgálták a gyermekek veszélyeztetettségét. Az 1 590 jelzésből BRFK jelzés: 290 volt.

A köznevelési intézmények mentálhigiénés és szabadidős programok szervezésével, a szülők bevonásával megvalósuló programok rendezésével, a hátrányos helyzet csökkentését segítő pályázatokon való részvétellel, pedagógiai felzárkóztató, fejlesztő módszerek alkalmazásával, szakellátás igénybe vételével, széleskörű tájékoztatással, felvilágosítással törekednek a kialakult hátrányos és veszélyeztetett helyzet enyhítésére, megszüntetésére.

A teljes gyermekközösségre kiterjedő feladatok meghatározó része a mentálhigiénés programok szervezése, melyek valamennyi iskolában fontos helyet és szerepet töltenek be. Az előző tanévhez képest több program esetében is csökkent a megvalósításban részt vevő iskolák száma. A legtöbbször a bűnmegelőzéssel és az egészséges életmódra neveléssel

foglalkoztak, beleértve a drog-prevenációt is. A bűnmegelőzési foglalkozások lebonyolítását külső szervezet – a kerületi rendőrkapitányság - segítette. Az iskolák továbbra is fontosnak érzik az egészséges életmóddal összefüggő kiadványok eljuttatását a gyerekekhez, szülőkhöz. Nagy hangsúllyal van jelen a különféle konfliktuskezelő stratégiák tanítása, a védőnők és az iskolapszichológusok bevonása az egészségnevelési munkába.

Az óvodákban is nagyszámú mentálhigiénés rendezvény valósult meg, változatos színtereken: egészségnap, szülői teadélutánok, családi játszódélután, erdei tábor, családi kirándulás, agressziókezelés, erőszakmentes kommunikáció és konfliktuskezelés stb.

A beszámoló évében a gyermekek napközbeni ellátása térítésmentes volt, az Önkormányzat átvállalta az étkezési és a gondozási személyi térítési díj fizetését, amely nagy segítséget jelentett a családok számára. A gyermekek napközbeni ellátására összesen 1 029 férőhely áll rendelkezésre (9 bölcsőde és a családi napközi hálózat). 2014-ben minden igényt kielégített az Önkormányzat, várakozó nem volt.

A jelzőrendszer meghatározó szerepet tölt be a gyermekvédelmi rendszerben. A Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, mely a prevenció munkája első számú eszköze. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszeri tagok által kezdeményezett jelzések a legintenzívebben az alábbi problématerületekhez kapcsolódnak:

- rendszeres igazolatlan iskolai hiányzások, magatartászavar
- a család rossz anyagi- és lakás körülményei
- a szülők rendezetlen életvitele
- ellátatlan pszichiátriai beteg szülők
- szociális válsághelyzetben lévő, illetve 18 év alatti várandós anyák támogatása
- elhanyagoló nevelés, gyermekbántalmazás, családon belüli erőszak.

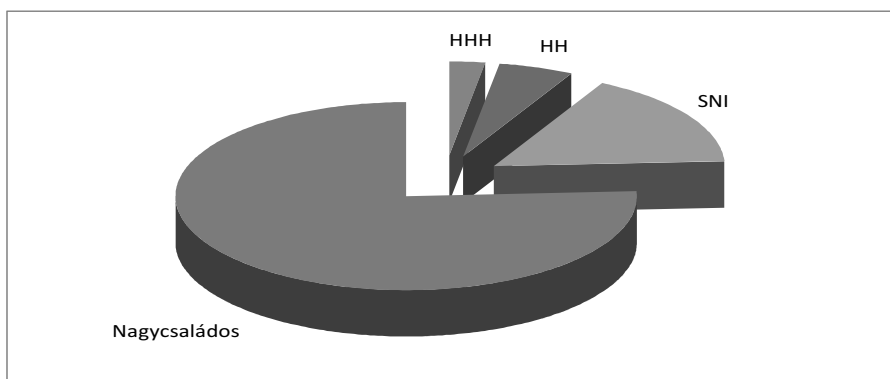
Betöltetlen gyermek háziorvosi praxis nincs. Számuk: 19. A házi gyermekorvosokhoz 5 167 fő tartozik (fővárosi átlag 5 200 fő). A fogászati alapellátásban jelenleg 8 gyermek fogorvosi státusz van, a hozzájuk tartozó fogorvosi körzetbeosztással, területi ellátási kötelezettséggel. A védőnők preventív tevékenysége komplex feladatrendszer, területi elv szerint működik 30 védőnői körzetben.

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles: Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti ellátási szerződés formájában S.O.S. Krízis Alapítvány, Anyaoltalmazó Alapítvány - családok átmeneti otthona, Budapest Főváros IX. kerületi Önkormányzat, Épülő Virgonc Gyermekekért Alapítvány, Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat – fogyatékkal élő gyermek napközbeni ellátása, Fehér Kereszt Baráti Kör – helyettes szülői hálózat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: 8%, a mentálisan sérült gyermekek száma növekedett.

Az alábbi ábra mutatja be a sajátos nevelési igényű (20 fő), a nagycsaládos (99 fő), a hátrányos (7 fő) és a halmozottan hátrányos (3 fő) helyzetben élő kisgyermeket, a felvett gyermekek 31,2%-a.



4. sz. ábra, forrás: Prevenációs Központ

Három gyermekjóléti intézményben integrált nevelés-gondozást folytatnak, így a sajátos nevelési igényű gyermekeket is tudják fogadni. Amennyiben később derül ki a probléma, nem helyezik át a kijelölt bölcsődékbe, hanem a fejlesztést az adott helyen biztosítják. Fejlesztésüket a Pedagógiai Szakszolgálat segítő szakemberi végzik: gyógypedagógus, logopédus, pszichológus. A Szakszolgálat 2014-ben teljesíteni tudta a törvény által előírt fejlesztési óraszámokat. 2014-ben 20 sajátos nevelési igényű (SNI) kisgyermeket láttunk el, ebből 7 gyermek szeptemberben óvodába ment. Megnövekedett az autista kisgyermekek száma, otthoni ellátásuk során számos egyedi problémával kell megküzdeniük. Az Aprófalva Bölcsődében szülőcsoportos beszélgetéseket szerveztek az SNI kisgyermekes szülőknek, szakemberek részvételével, a Szakszolgálat pedig külön szülői értekezletet tartott, tájékoztatva az ellátásról, eszközkölcsozónásról. A visszajelzések alapján a programok jól sikerültek, a szülők igénylik ezeket, megnyugtató számukra a fokozott törődés.

A segítő szakmák jelenléte a gyermekvédelmi munka eredményességét erősítik az intézményekben. Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését az utazó gyógypedagógusok segítik. A segítő munka aktív részesei voltak a fejlesztő pedagógusok, az intézményi pszichológusok, a logopédusok és a Nevelési Tanácsadó pszichológusai is.

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

Az Egyesített Óvodában összesen 70 sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek volt a 2014. évi október 1-jei statisztika alapján, számuk fokozatosan nőtt. SNI szegregáció nincs a tagóvodákban, az SNI gyermekek száma és aránya a Meséskert (Kassák Lajos u. 17.) és a Madarász Viktor Tagóvodákban (Madarász V. u. 3.) a legmagasabb (12 és 8 fő).

A 2014. évi Országos kompetenciamérések a 6., 8. és 10. évfolyamos tanulók teljes körében mérték a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket.

Mérési terület	Évfolyam	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)	
		A fenntartott intézményekben	Országosan
Matematika	6.	1575 (1565;1589)	☺ 1491 (1490;1492)
	8.	1702 (1687;1716)	☺ 1617 (1616;1618)
	10.	1828 (1813;1845)	☺ 1631 (1631;1633)
Szövegértés	6.	1573 (1557;1591)	☺ 1481 (1480;1482)
	8.	1633 (1619;1643)	☺ 1557 (1556;1558)
	10.	1783 (1770;1800)	☺ 1597 (1596;1598)

9. számú táblázat – XIII. tankerületi és országos átlageredmények, forrás: OH honlapja

Az eredmények azt mutatják, hogy a XIII. kerületi Önkormányzat által működtetett köznevelési intézményekbe járó tanulók a vizsgált évfolyamokon összességében szignifikánsan jobban teljesítettek az országos átlagnál mindkét kompetenciaterületen.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

4.5

4.5.1. A beszámoló évében megtett intézkedések és ezek eredményei, hatékonysága

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
Gyermekvédelmi Fórum működtetésének célja az volt, hogy a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek számára új szakmai ismereteket, információkat közvetítsen, és a mindennapi munka kapcsán felmerült nehézségekre, problémákra megfelelő válaszok szülessenek, még több segítő kapacitást tudjunk mozgósítani, és egységesebb látásmódot, szemléletet alakítsunk ki.
Prevenációs Központ szervezésében sor került az éves gyermekvédelmi tanácskozásra. A jelzőrendszer tagjai tapasztalataik alapján a jelzőrendszer éves működését és a kerület gyermekvédelmi rendszerét értékelték, és javaslatokat fogalmaztak meg a következő évre. 2014-ben is rendszeresen tartottak esetmegbeszéléseket az egészségügyi és oktatási intézmények képviselőivel, és 11 alkalommal (14 gyermek ügyében) szerveztek esetkonferenciát.
Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Egyes korcsoportoknál a legtöbbször előforduló programok a bűnmegelőzéssel és az egészséges életmódra neveléssel foglalkoznak, beleértve a drog-prevenციót is. A bűnmegelőzési foglalkozások szervezését elsősorban a kerületi rendőrkapitányság segítette. Sor került az egészséges életmóddal összefüggő kiadványok eljuttatására a gyerekekhez, szülőkhöz. Hangsúlyos a különféle konfliktuskezelő stratégiák tanítása, a védőnők és az iskolapszichológusok bevonása az egészségnevelő munkába. A nagy számban előforduló programok között szerepelt drámapedagógiai foglalkozások megvalósítása és az egészségnap megrendezése is. A D.A.D.A. program foglalkozásait az iskolák felében sikerült megtartani.
Az iskolákban és az óvodákban nagyszámú mentálhigiénés rendezvényt tartottak, változatos színtereken: egészségnap, szülői teadélutánok, családi játszódélután, erdei tábor, családi kirándulás, Gondolkodj Egészségesen program, autista teadélután, SNI szülők találkozója, agressziókezelés, erőszakmentes kommunikáció, erőszakmentes konfliktuskezelés stb. A programokban minden gyermek legalább egy alkalommal részt vett.
A programok színes körét nyújtja a Prevenációs Központ.
Médiacsoport: A multimédiás foglalkozást a média világa iránt érdeklődő gyermekek számára indították el, a programunkon részt vevő fiatalok az internet adta lehetőségeket kihasználva alkottak (írásban, fotó-videós anyagokban és internetes rádió működtetésével).
Főzőklub: leginkább 10-14 éves korosztály jár a foglalkozásra.
Tini Disco: gyerekek számára szerveznek olyan szórakozási lehetőséget, amely az érdeklődésüknek is megfelel, és biztonságos szórakozást is nyújt.
Napközis táboroztatás: nyári program 2014. június 16 – augusztus 29. között hétköznaponként 8.00-16.00 óra között került megszervezésre, 11 héten át. Összesen 268

hátrányos helyzetű gyermek vett részt nyári napközis táboroztatásunkban.

Kamasztábor: Augusztusban került megszervezésre a XIII. kerületi Önkormányzat Jogi és Közbiztonsági Bizottság nyertes pályázata keretében a nyári kamasz tábor. Tizenöt kamaszt vihettek el Velencére, a XIII. kerületi Önkormányzat Ifjúsági Táborába.

Erzsébet tábor: Az Erzsébet program keretén belül 10 SNI és védelembe vett hátrányos helyzetű gyermekkel szerveztek közös nyaralást Bogácson.

Egyéb: a beszámoló évében 6 alkalommal rendeztek ruhabörzét az összegyűjtött adományokból, ezzel lehetőséget biztosítottak arra, hogy a családok az évszaknak megfelelő ruházat egy részét beszerezze, kiegészítse, 1 alkalommal juttattak el 275 családnak természetbeni élelmiszer adományt, karácsonyra pedig 52 család kapott élelmiszer utalványt. A Magyar Vöröskereszttel való együttműködés keretében 2014. februártól minden hónapban 25 családnak tudtak élelmiszercsomagot biztosítani.

Nyári gyermek-étkeztetés: Az étkeztetést 2014. 06.16-tól 2014. 08. 29-ig biztosítottuk (54 munkanap). A fenti időszakban összesen 25 380 adag került kiosztásra, 11 167 200 Ft összegben.

A szakemberek oldaláról a konfliktuskezelési stratégiákkal való foglalkozások megnövekedése figyelhető meg. A kerületi intézmények képviselői az elmúlt években többféle szinten és formában megismerhették ez erőszakmentes kommunikáció (EMK) módszerét, valamint az alternatív vitarendezés lehetőségeit. Folyamatosan vannak képzések nevelőtestületek részére a konfliktuskezelő megoldások, a hatékony esetmegbeszélés, problémamegoldás technikájának megismerésére, elsajátítására.

Gyermeklétszámhoz igazodó intézmény-hálózat működtetése

A felmerülő igényeket és az óvodai és bölcsődei ellátás kapacitását folyamatosan vizsgáljuk. 2014. évben mindkét ellátás esetében férőhely a bővítéséről döntött a Képviselő-testület. A beszámoló évében a bölcsődei ellátás 28 férőhellyel, az óvodai 17 férőhellyel növekedett.

Szülők tájékoztatása a kedvezményrel járó további támogatásokról

A köznevelési és a gyermekek napközbeni ellátását nyújtó intézmények fontos feladata, hogy javasolják a rendszeres gyermekvédelmi támogatás megigénylését. Minden intézményben található nyomtatvány, és igény esetén segítséget nyújtanak a kitöltéséhez is. Vállalták, hogy diszkréten rákérdeznek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szülőjének iskolázottságára, és a szükséges tájékoztatást megadják. A kategóriába tartozás esetén fokozott figyelmet kell kapnia a szülőnek, aki sokszor gyakorlati segítséget igényel az írás, olvasás, értelmezés területén is.

4.5.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az elfogadott program célcsoportra vonatkozó, beazonosított problémái ma is aktuálisak. A fejlesztési lehetőségek érvényesüléséről 4.5.1. pontban számoltunk be. A fejlesztési lehetőségek meghatározásánál figyelembe vettük a helyzetelemzés tapasztalatait, valamint a Lendületben a XIII. kerület 2015-2019 évi programját.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A hátrányos helyzetű gyermekek száma nem csökken.	A rászorulóknak továbbra is biztosítjuk az ingyenes bölcsődei és családi napközi ellátást. Pályázati úton hozzájárulunk a tehetséges fiatalok tanulmányi költségeihez. Hátrányos helyzetű gyermekek bölcsődei, óvodai és iskolai étkezési költségének átvállaljuk.

	Megvizsgáljuk a gyermekek szünidei és hétvégi étkeztetésének biztosításának lehetőségét.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Kerületi demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma.	Folyamatosan vizsgáljuk a gyermeklétszámhoz igazodó intézmény-hálózat feltöltöttségét, kihasználtságát. Újlipótvárosban bővítjük a családi napközi és az óvodai hálózatot.
Gyermekek egészségi állapota.	Biztosítjuk a HPV elleni védőoltás sorozat költségének részbeni átvállalását. Megteremtjük a csecsemők és kisdedek számára a rotavírus védőoltás költségeinek háttérét, és vállaljuk 6 hetestől 6 hónapos életkorig a kerületben élő kisdedek oltásának megszervezését.
Folyamatosan változó külső környezet, jogszabályok.	Helyi szakemberek képzése. Kortárs segítő képzés. Jelzőrendszer szakemberei részére, szakmaközi megbeszélések. Iskolai szociális munka szakmai programjának kialakítása.



5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az alábbi táblázat mutatja be az állandó népesség nem és korszertinti sajátosságait:

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
kor	60496	51940	112436	54%	46%
0-2 évesek					
0-14 éves	6466	7028	13494	48%	52%
15-17 éves	910	978	1888	48%	52%
18-59 éves	34815	32759	67574	52%	48%
60-64 éves	4519	3435	7954	57%	43%
65 év feletti	13786	7740	21526	64%	36%

10. számú tábla, forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbiak állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 54%-a nő (60 496 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-65 éves, tehát aktív korú (42 769 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya 67%;
- közfoglalkoztatásban részt vevő nők aránya 53%;
- ápolási díjban részesülők aránya 87%;
- családsegítést igénybevevők aránya 56%;
- a nyugdíjas nők száma 13 786 fő.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A nem szerinti megoszlásban a női munkanélküliek aránya volt a meghatározó, ez jelenleg 55 %.

Tapasztalataink szerint a nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő és a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, a munka és a családi élet összeegyeztetése a férfiak, és a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A gyermekek napközbeni ellátására összesen 1 057 férőhely (bölcsődei férőhelyek száma: 980, a családi napközik férőhely száma: 77) áll rendelkezésre. A beszámoló évében került sor bővítésre, a bölcsődei férőhelyek száma, a Csipet - Csapat bölcsőde 28 férőhellyel történő növelésével. A bölcsődei jelentkezés és a felvétel folyamatos, várólista nincs.

Óvodai ellátás az Egyesített Óvoda 18 telephelyén biztosított. A beszámoló évében a Pöttyös Tagóvoda felújítása során 17 férőhellyel bővült, így az óvodai férőhelyek száma jelenleg 3 459.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

A kiskorú várandós anyák száma 12 fő, a szociálisan fokozott gondozást igénylő várandós anyák száma 135 fő.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A szakmai munka során tapasztalt, veszélyeztető tényezők:

- Szűkös anyagi helyzet, munkanélküliség, egyszülős család, lakásfenntartási nehézségek, rendszertelen jövedelmek, alkalmi munka.
- Sok a gyermekét egyedül nevelő szülő. Nagyszülők még aktívak, családi segítség csak alkalmoszerű.
- Egyre több az idősebb korban gyermeket vállaló nő, aki túlzottan aggódik, és időnként mentális segítségre szorul. Itt az idős nagyszülők már nem tudnak rendszeres erősítést, segítséget nyújtani.
- Gyakori probléma a táplálási tanácsok figyelmen kívül hagyása, mely nem minden esetben vezethető vissza a szűkös anyagiakra.
- Védőoltási kötelezettség elhanyagolása, ill. az életkorhoz kötött, a gyermek fejlettségi szintjének megállapítását célzó státuszvizsgálatok elutasítása.
- Sok az albérlő fiatal szülő, akiket munkahelyük köt a kerülethez, de állandó lakásuk nem itt van. A megélhetés miatt albérletbe kényszerülnek, ahová viszont az esetek többségében nem jelentkezhetnek be.

A Prevenációs Központ szervezésében a Baba-mama program tovább folytatódott, amely a 0-3 éves korú gyermekeket nevelő szülőknek biztosított találkozási és program lehetőséget. A régi kapcsolatok ápolása mellett az új kapcsolatok kialakítása volt a cél. A kismamák helyzetében felmerülő, megoldásra váró problémák mellett a reformátkezés, csecsemőtáplálás, csecsemő és kisgyermek-gondozás témakörökben voltak (védőnői) előadások. A közel 50 alkalommal megtartott baba-mama klubon a szülők tanácsot kaptak az egészséges életmódra, szabadidő tervezésre és szervezésre. A klub meghívott vendégei között voltak (a védőnőkön kívül) bölcsődei kisgyermeknevelők és főiskolai hallgatók.

A baba-mama klubba járó felnőttek részére "szülők iskoláját" indítottak. A klubot koordináló családgondozók a gyermekekkel kapcsolatos nevelési ismeretek átadását célozták meg indirekt módon. A csoportban részt vevő szülők a saját gyermekeikkel kapcsolatos problémás eseteket beszéltek meg, és ezekre keresték közösen a lehetséges megoldásokat. A találkozások alkalmával lehetőséget kaptak „oktató” filmek megtekintésére is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, a nőket, a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a Prevenációs Központ feladata.

A családok átmeneti elhelyezését az S.O.S. Krízis Alapítvánnyal kötött szerződés alapján biztosítják. Mivel az átmeneti otthon közel van és jó a közlekedés, a családoknak nem kellett gyermekeiket más iskolákba átíratniuk, más intézményekben elhelyezniük. 2014-ben 8 család és 26 gyermek kapott ellátást.

A XX. kerületi Anyaoltalmazó Alapítványnál 2014-ben 2 anya, 1 apa, 4 gyermekkel került elhelyezésre. 2014-ben vidéki helyszínen lévő családok átmeneti otthonába is közvetítettek családokat vagy anyákat, akik hajlandók voltak a fővárost elhagyni vagy maguk is vidékről származtak, illetve onnan menekültek. Családok átmeneti otthonába vagy anyaothtonba összességében 32 család és 64 gyermek jutott.

Budapest Főváros IX. kerületi Önkormányzat Ferencvárosi Szociális és Gyermejkölési Intézmények keretei között működő „Gyermekek Átmeneti Otthonában” az ellátási szerződésben foglaltak szerinti 2 férőhelyen 2014-ben 2 gyermek elhelyezését kérték, ők 173 gondozási napon keresztül vették igénybe a szolgáltatást. Az átmeneti gondozásra iskolai hiányzás, családi konfliktus, lakhatási problémák miatt került sor.

Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület által szervezett helyettes szülői ellátás segítségével a szülők a gyermekük gondozásának terhe alól mentesülve minden energiájukat helyzetük rendezésére fordíthatták, hogy több műszakos munkavállalással lakásproblémájukon, anyagi gondjaikon úrrá legyenek, vagy kórházi kezelésük után, gyógyultan ismét vállalni tudták a gyermekük gondozását, nevelését. 2014-ben 5 gyermek, összesen 352 gondozási napon át vette igénybe ezt a szolgáltatást.

Épülő Virgonc Gyermekekért Alapítvány: öt kerületi fogyatékos gyermek napközbeni gondozását, ellátását végzi. A gyermekek egyéni és csoportos foglalkozáson személyre szabott gondozásban részesülnek.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat: két kerületi fogyatékos gyermek napközbeni gondozására, ellátására szerződött az Önkormányzat.

A Kerületi Rendőrkapitányság is kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetekkel történő együttműködésre. Előadói több civil szervezettel is együttműködnek: NANE Nők Együtt az Erőszak Ellen, Angyalföldi Polgárőr Szervezet.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Az önkormányzati képviselők körében 5 nő található, 2 alpolgármesterből 1 nő. A Hivatal középvezetőinek közel 30%-a nő. Az önkormányzati intézményhálózat felső vezetésének 70%-a nő.

A XIII. kerületben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, a 45 év feletti nők különösen és többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az addigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, melyeket az „AngyalZÖLD” koncepció megvalósításával folyamatosan szépítjük, bővítjük. A XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. Kulturális Divízió telephelyein (Angyalföldi József Attila Művelődési Központ, Angyalföldi Gyermek- és Ifjúsági Ház, Újlipótvárosi Klub-Galéria, RaM - Radnóti Miklós Művelődési Központ, VilágCsücsök Közösségi Tér) színvonalas programokat, rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett a helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, koncertek, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8

5.8.1. A beszámoló évében megtett intézkedések és ezek eredményei, hatékonysága

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.

A GYES-en és GYED-en otthon lévő kismamák munkavállalásának segítése érdekében 2011 júniusában hirdettük meg első alkalommal a gyermekfelügyelettel egybekötött ECDL Start programot, amely 4 modul („Operációs rendszerek”, „Internet és kommunikáció”, „Szövegszerkesztés”, „Táblázatkezelés”) megszerzését 60 órás alapozó + 30 órás vizsgára felkészítő tanfolyam keretében teszi lehetővé. Az eddig megszervezett öt turnusban összesen 100 fiatal édesanya vett részt. A kismamákat a Tücsöktanyán gyermekfelügyelet biztosításával segítettük.

A 64 órás ingyenes lakossági angol kezdő + haladó nyelvtanfolyam keretében 16 héten át (heti 2x2 órában) 246 fő számára nyílt lehetőség harmadik ízben, öt helyszínen az angol nyelvvel való alaposabb ismerkedésre. A Gyermekházban tartott, gyermekfelügyelettel egybekötött kismama csoportba jelentkező 37 főből a kezdő tanfolyam végén 23 kismama kérte a haladó tanfolyamon való részvételt. 12 fő a tanfolyam során visszaállt a munkába, így

11 kismama járta végig a 64 órás tanfolyamot. 20 gyermek-felügyeleti igény érkezett – 4 fő 2 év feletti gyermeket a helyszínen működő Tücsöktanyán, 16 fő 1-2 év közötti gyermeket pedig a Visegrádi köz 1. sz. alatti Minimanó és a Vizafogó stny. 6. sz. alatti Ugri-Bugri Bölcsődében helyeztünk el a tanfolyami órák idejére.

A kezdő szintű nyelvtanfolyamon Budapest XIII. kerületének lakói, illetve XIII. kerületi lakóhellyel rendelkező, GYED-en vagy GYES-en otthon lévő kismamák vehettek részt.

Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

A védőnők által szervezett programok: *Babasarok* címmel sorozat megy a TV13-ban a várandósságtól a születésen át a csecsemő-, kisgyermekkorig. A *Babamasszász* (10 alkalom) nagy sikerrel működött. *Anyatejes világnapi rendezvényen* 50 olyan édesanyát jutalmaztak meg ünnepség keretében, akik gyermeküket legalább egy éves korukig szoptatták.

GYES-en lévő kismamák BKV bérlet költségeihez történő hozzájárulást igényelhetek, ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 200%-át. 43 fő részesült támogatásban (kiadás 1 000 ezer Ft).

A partner kártyára jogosultak száma: 13 886 fő, 2014. évben 3 141 „kerületi kártya” került kiadásra. Ebből több mint 40%-ot, gyermeket nevelő családok részére állítottunk ki.

A beszámoló évében 139 13. életévet betöltött leány- és fiúgyermek HPV elleni oltás költségeinek 90%-át átvállalta Önkormányzatunk. (Ebből 11 fiú volt.)

Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.

A XIII. kerületi Önkormányzat 9 bölcsődében (952 férőhely) és 11 telephelyen működő családi napköziben (77 férőhely) összesen 1 029 kisgyermekről gondoskodik. 2014. évben a Csipet-csapat Bölcsőde 28 férőhellyel bővült.

A kerületi intézményfejlesztési program keretében 2012-2014-es időszakban többek között a Zöld Ág Tagóvoda, Madarász Viktor Tagóvoda, a Napraforgó Tagóvoda, valamint a 2014-ben átadásra került Pöttyös Tagóvoda udvarai újultak meg, gazdagodtak új játszószerekkel, növényzettel.

Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

A megelőző, preventív eszközök arra irányulnak, hogy a szegénységben felnövő gyermekek szociális, gyermekjóléti, oktatási, kulturális, sport, szabadidő eltöltését jelentő szolgáltatásokban részesüljenek. A kerületi köznevelési, közművelődési intézmények programjai sokszínűek. A XIII. Kerületi Közszolgáltató Zrt. Kulturális Divíziója szervezésében számos kulturális, szabadidős és sportfoglalkozásokon, rendezvényeken vehetnek részt a kerületi állampolgárok (pl. A13 Színház, Családi társasjáték klub, Női klubtorna, 3 az 1-ben torna, Speciális mozgástanfolyam, Nyelvklubok és sok más hagyományos rendezvény). A Prevenció Központ feladata a közösségi tér kialakítása és működtetése, szolgáltatások szervezése volt (pl. zumba, jóga, nyelvi labor, főzőtanfolyam stb.). Az önszerveződő csoportok részére találkozóhely feltételeit biztosították: kártyaklub, irodalmi klub, azonos munkakörben dolgozó nyugdíjasok részére együttlét lehetősége, sportolás.

5.8.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az elfogadott program a célcsoportra vonatkozó, beazonosított problémái ma is aktuálisak. A fejlesztési lehetőségek érvényesüléséről 5.8.1. pontban számoltunk be. A fejlesztési

lehetőségek meghatározásánál figyelembe vettük a helyzetelemzés tapasztalatait, valamint a Lendületben a XIII. kerület 2015-2019. évi programját.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. A GYES-en lévő szülő részére pályázati úton hozzájárulást nyújtunk a fővárosi közösségi közlekedés költségeihez.
A GYÁS-ról, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása. A gyermekükkel otthon lévő kismamák számára ingyenes ECDL START vizsgára való felkészítést szervezünk.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Bővítjük a családok eltérő életszakaszaihoz igazodó sokszínű és igényes szolgáltatások körét. Elősegítjük a szociálisan rászorultak számára az igényes szórakozásban, művelődésben való részvétel lehetőségét.



6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

„Önmagát becsüli meg minden nemzedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a világ nem vele kezdődött.” Ezzel a Sütő András idézettel fogadta el a Képviselő-testület 2011. évben a helyi Idősügyi programját.

A kerületi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. Az állandó népesség korcsoport szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2014. év	21 526	13 494	159,5%

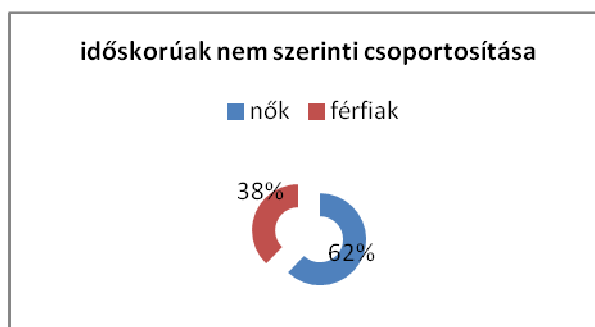
11. számú tábla, forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születéskor várható élettartam meghosszabbodása az egyik legnagyobb kihívást jelenti az egyes ellátó rendszerek számára. Kerületünkben a 65 év feletti népesség részaránya a teljes népességhez képest 19%. Az idős népesség eltartottsági rátája 29%. Az öregedési index 1,6.

A nyugellátásban részesülők száma: 2014. évben 29 546 fő, 2013. évben 30 053 fő. Átlag jövedelmük 2014. évben 136 794 Ft, 2013. évben 128 949 Ft.

2014. évben a legalacsonyabb ellátás 7 307 Ft (2013. évben 7 137 Ft), a legmagasabb ellátás 242 500 Ft (2013. évben 241 142 Ft). A statisztikai adatokból megállapítható, hogy a férfiak esetében a teljes ellátás átlaga 142 442 Ft, a nők esetében 126 949 Ft. (NYUFIG adatszolgáltatás)

Az idős emberek száma és aránya kihatással van a helyi idősellátás rendszerére is. Ezen belül fontos az időskorúakon belüli kormegoszlás. Az adatokból látható, hogy a nők közel kétszer annyian vannak ebben a korcsoportban, mint a férfiak. A szolgáltatások során figyelembe kell venni a nők sajátos igényeit és szükségleteit.



5. számú diagram, forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korosztályon belül kiemelt célcsoport az egyedül élő idősök. A magányosságuk miatt fokozottabb odafigyelést és törődést igényelnek, és emiatt eltérőek lehetnek a szükségleteik.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Kerületünkben az egyedül élő idősök aránya 62%.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik az illető.

Önkormányzatunk „Idősbarát önkormányzat” címmel rendelkezik, ez tükrözi, hogy a Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a kerület minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Kerületünkben a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek. Kerületünkben található nem önkormányzati intézmények aktívan részt vesznek az idősellátásban: Angyalföldért Egyesület, Mozgássérültek Egyesülete, Gyertyafény Keringő Klub, Kézfogás Kórus, Sárgarózsa Klub, Angyalföldi Szociális Egyesület, Helytörténeti Klub, Frangepán utcai Református Egyházközösség Mentálhigiénés Szolgálat.

Jellemző a kerületi szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükségletfelmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

6.5

6.5.1. A beszámoló évében megtett intézkedések és ezek eredményei, hatékonysága

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben

Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.

A Kulturális Divízió szervezi és koordinálja az Angyalföldi József Attila Művelődési Központ, a Radnóti Miklós Művelődési Központ, az Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény, a Vízöntő Pinceklub, az Újlipótvárosi Klub-Galéria szolgáltatásait. Minden kerületi állampolgár igénybe veheti a szolgáltatásokat: Nyugdíjas Pályakezdő Színészek Köre, Nyugdíjasok Zengő Kórusa, Szépkorúak Táncklubja, Gyertyafény Keringő Klub, Vidám Falu Irodalmi Klub,

„Netrenagyik”: azon kerüli állampolgárok részére, akiknek nincs otthon internet-hozzáférése, illetve ismereteket kíván szerezni az internet használatában (folyamatos tanfolyam).

Nyugdíjas filmklub. Rendszeresen 200-250 idős vesz részt a programokon.

A13 Színház előadásain, a Vidámudvari előadásokon, a divízió klasszikus zenei programjain (Klasszikus kedvenceink, Az opera világa, Nyáresti Koncertek a Szent István parkban) és kiállítás-megnyitói, tárlatain rendszeres látogatók. Az Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény honismereti munkájában számos régóta itt élő kerületi lakos vesz részt, akik nyugdíjazásukig és/vagy jelenleg is a kerületben éltek, dolgoztak.

Az idősek klubjaiban az alapfeladatot meghaladó szolgáltatások köre: A kirándulások szervezésével kiemelt cél hazánk tájainak megismerése. Mindenév szeptemberében a Velencei tábort vehetik igénybe önkormányzati támogatással: Az előző évben 202 fő vett részt. Lehetőség van pedikűrös, masszőr, fodrász, gyógytornász rendszeres igénybe vételére, a klubban rendelkezésre álló napi, heti lapok, könyvek, kártya és társasjátékok használatára, műszaki készülékek (TV, rádió, videó, CD, DVD lejátszó, számítógép) használatára, a klub által szervezett szabadidős programokon való részvételre (pl.: játékdélután, irodalmi délután, zenés rendezvény, kézműves foglalkozás, kerti party stb.).

Két-két telephelyen angol és német nyelvoktatás, informatikai képzés folyik. 278 idős vett részt valamilyen képzésben, informatikai képzésen eddig összesen 3 277 idős vett részt. „Internetkávézó” működik a Napfény Idősek Klubjában (Visegrádi u. 96/b), mely az idősek részére térítésmentes. Előzetes bejelentkezés alapján, 10 helyen lehet barangolni az internet világában

Mozgókönyvtár a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral kötött megállapodás keretében.

Kézimunkakör működtetése.

Vetélkedőkön való részvétel (minden hónapban egy alkalommal 9 klub részére vetélkedő szervezése, december hónapban győztes klub kihirdetése, nyeremény egy vándorserleg és 100 ezer Ft klubokra).

Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.

A Sport Divízió látja el a XIII. kerületi sportélettel kapcsolatos feladatokat, gondoskodik a sportlétesítmények színvonalas működéséről. A Természetbarát Bizottság fogja össze a kerületi túramozgalmat, és ellátja egyben a természetbarát szakosztályokkal kapcsolatos szervezői munkát. A túramozgásban résztvevők létszáma közel 500 fő. A Sport Divízió Rozsnyay utcai csarnokában térítésmentes tornafoglalkozásokat szervezünk, kondícióedző, gyógytestnevelő vezetésével. A felkínált sportolási lehetőségeket hetente 120-150 nyugdíjas veszi igénybe. Az Új Palotai úti Sporttelep négysávos bowling pályáját is szívesen használják az idősek, kedvezményesen.

A szűrővizsgálatra való eljutás megszervezése, szükség esetén háziorvossal való kapcsolattartás, tanácsadás az egészséges életmódról, előadások szervezése.

Távegészség ellenőrzőrendszer működtetése a Jász u. 130. szám alatti és az Őszikék Idősek Klubjában; rendszeres vérnyomás-, vércukorszint- és koleszterinmérésre, EKG vizsgálatra szolgáló berendezések működnek. Ezzel 250 idős egészségi állapotát ellenőrzi a rendszer.

Kerületi idősek részére térítésmentes és folyamatos sportolási lehetőséget biztosítunk, amely az időskori aktivitás fenntartását segíti.

Az éves uszodabérlet felének átvállalása. 2014-ban is sor került a testvérvárosi Senior Olimpia sportrendezvényen való részvételre. A rendezvény közel 100-150 kerületi időst

mozgat meg (selejtezők, döntők, önkéntes munkában részvétel az egyéb programokban)
Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
A szociális szolgáltatások minden igényt kielégítenek, váró lista nincs. A szolgáltatások egymásra épülnek, és az idősek saját otthonukban való lakhatását szolgálják. Közel 5 500 szépkorú részesül valamilyen szolgáltatásban.
A beszámoló évében 31 idős lakásában került sor „idősbarát” környezet kialakítására, a fürdőszobákban kád kicserélése zuhanyzóra, küszöbök megszüntetése, kapaszkodók felszerelése, fürdőszobában, szobában.
A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást önként vállalt feladatként működtette az Önkormányzat. 220 idős biztonságát szolgálja a folyamatos készenléti rendszerben működő szolgáltatás.
Generációs programok szervezése.
Minden idősek klubja egy-egy kerületi óvodát patronál, amely közös programokon való részvételt, jeles ünnepek megszervezését, egymás rendszeres látogatását jelenti. (Családi nap, Anyák Napja, Idősek Napja stb.)
A kerületben működő gimnáziumok – Ady Endre, Berzsenyi Dániel, Németh László – tanulói önkéntes munka keretében foglalkozásokat szerveznek idősek részére, kerítésfestést, kertrendezést végeznek.
Közösségi szolgálat keretében 23 középiskolás tanította az időseket az új technikai eszközök rejtjelmeire. Idősek részére szervezett ünnepeken, zenés multságokon való fellépés, pl. a József Attila Művelődési Központban az Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola színjátszó köre saját feldolgozású darabját 450 idős nézte meg.
A gondozóház szakmai programjában kiemelt szerepe van a generációs programoknak. Évente legalább három alkalommal olyan ünnepség van, ahol az igénybe vevő időskorú gyermeke, unokája, dédunokája is jelen van, illetve ösztönözzük eljövételüket. (Anyák Napja, őszi lecsóparti, Idősek Napja)
Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.
A nyilvánosság eszközei a helyi média: TV13, Hírnök, önkormányzati honlap és a Szociális Szolgáltató Központ honlapja: www.szszk.bp13.hu
Idős emberekkel interjú, jó gyakorlatok bemutatása, programok szervezése stb. A helyi média igénybevételel a kerületben élő minden időst elérünk, és minden kerületi állampolgár értesülhet az aktuális hírekről, rendezvényekről. A Szociális Szolgáltató Központ honlapja idősekről szól, de nemcsak időseknek. Az év elején indult honlapot több ezren látogatták.
Kortalan Évek, saját szerkesztésű újság, amelyet 7 fő idős, 4 fő szociális munkás készít. Az újságot negyedévente adjuk ki, melyben az idősek és szociális munkások írásai, képei, interjúi jelennek meg.

6.5.2. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az elfogadott program a célcsoportra vonatkozó, beazonosított problémái ma is aktuálisak. A fejlesztési lehetőségek érvényesüléséről 6.5.1. pontban számoltunk be. A fejlesztési lehetőségek meghatározásánál figyelembe vettük a helyzetelemzés tapasztalatait, valamint a Lendületben a XIII. kerület 2015-2019. évi programját.

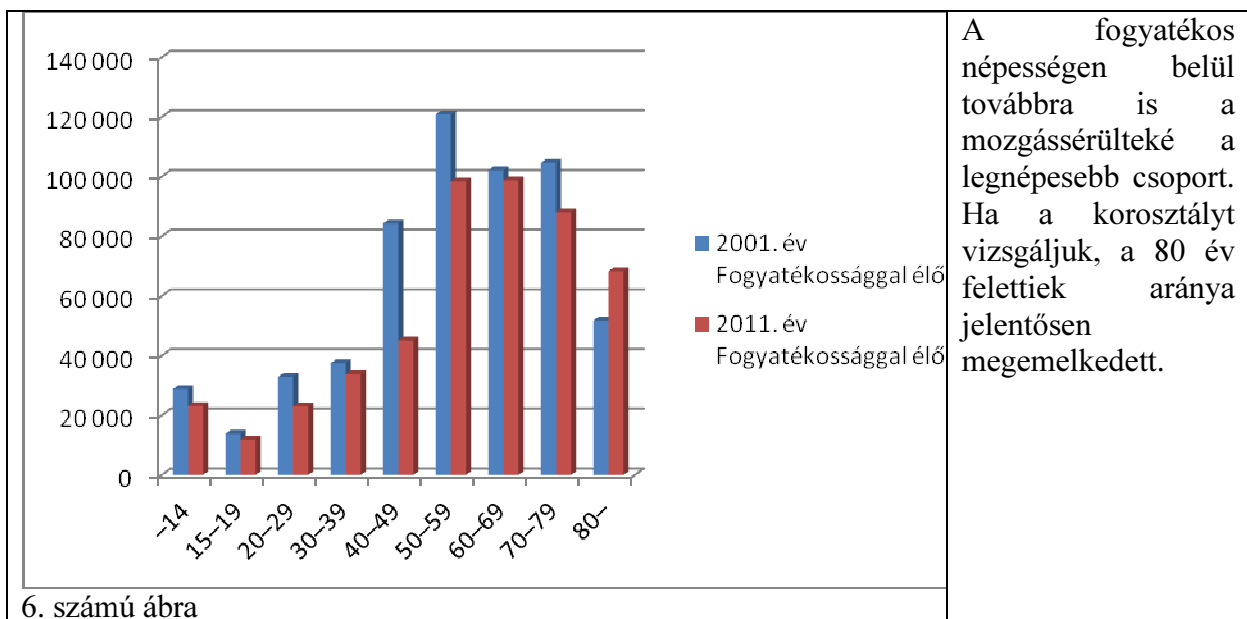
Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése. A rászorultak lakhatási költségeikhez támogatást kapnak. Idősök számára új klubot építünk.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett - a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Az idős korosztály speciális igényeinek megfelelő szűrővizsgálatokat szervezünk, az egészségmegtartás feltételeit elősegítő, a korosztályi és az egyéni sajátosságokhoz igazodó sportolási lehetőségeket biztosítjuk (úszás, torna, séta). Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése. Biztosítjuk a kedvezményes uszodalátogatás és torna feltételeit.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Az idősök sérelmére elkövetett tipikus bűncselekmények megelőzése céljából fórumokat, tájékoztatókat szervezünk.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős korról összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése. Folytatjuk az idegen nyelvi és az informatikai tanfolyamok szervezését. Megerszervezzük a Senior akadémiát.



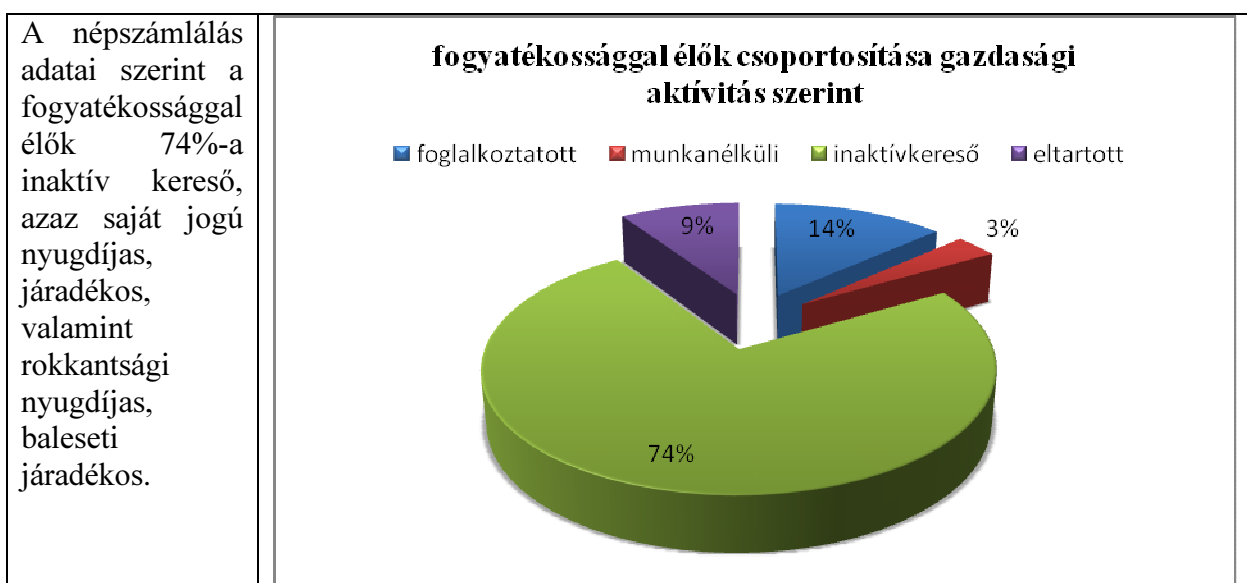
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek életét sok esetben nem csak egészségi állapotuk, hanem a kedvezőtlen társadalmi körülmények is megnehezítik. Az esélyegyenlőség középpontjában az akadálymentesítés áll, amely hozzájárul a különféle (fizikai, érzékszervi vagy értelmi) fogyatékossgal élők számára minden olyan tevékenység elvégzésének segítéséhez, amelyben akadályoztatva vannak. Ez számunkra nemcsak a fizikai és az infokommunikációs akadályok megszüntetését jelenti, hanem egy szemléletváltást.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 006, 2011. évi szerint 490 578 fő a fogyatékkal élő ember van Magyarországon. A népesség 5,7 százaléka.



6. számú ábra



7. számú ábra

Fontos feladat a fejlesztés területén a mozgáskorlátozottak számára az akadálymentes közlekedés feltételeinek biztosítása. A leggyakoribb akadályt a gyalogos átkelőhelyen és a tömegközlekedés megállóhely szigetein a kiemelt szegélyek okozzák. A mozgáskorlátozottak útvonalain, a gyalogos átkelőhelyeken a szegély lesüllyesztése, a biztonságos átkelés elősegítésére pedig a középső gyalogos védősívet nyújt megfelelő megoldást. A XIII. kerületben jelenleg a gyalogos útvonalak közel négyötöde akadálymentesített.

Önkormányzatunk csatlakozott a TÁMOP 1.1.1 számú a „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” kiemelt projekthez. Ennek keretében 7 fő megváltozott munkaképességű személyt foglalkoztatunk a Polgármesteri Hivatalban.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan továbbra sem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális társadalmi élet, a sport és szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében biztosítja a foglalkoztatásuk lehetőségét. Az Angyalföldi Szociális Egyesület átlag 56 fő megváltozott munkaképességű személy részére szervez foglalkoztatást. Az egyesület akkreditált, a munkavégzésre alkalmas személyi, tárgyi feltételekkel rendelkezik. A foglalkoztatottak által végzett munka sokszínű, az egyszerű csomagolástól kiterjed a parkgondnoki feladatok ellátásáig. A foglalkoztatási szabályzók nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak, és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról a jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak. A feladat támogatása önként vállalt feladata az Önkormányzatnak. Az egyesület az önkormányzati támogatás mellett akkreditáció alapján központi támogatást kap.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

6 civil szervezet tevékenykedik a fogyatékosok életfeltételeinek jobbítása érdekében, humán, mentálhigiénés, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatásokat nyújtanak. Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása mellett biztosítja önként vállalt feladatait. Ellátási szerződés keretében az egyik legellátatlanabb csoportok, a szenvedélybetegek (Félúton Alapítvány) és a pszichiátriai betegek (Sotéria Alapítvány) közösségi és nappali ellátását szervezi meg. A mozgássérültek esetében támogató szolgáltatását a Mozgássérültek Budapesti Egyesületén keresztül biztosítja. Az értelmi fogyatékosoknak önkormányzati intézmény formájában (Frim Jakab Napközi Otthon) 30 fő részére napközbeni ellátást nyújt.

Az ún. szobabérlők házában 9 fő részére biztosított az önálló lakhatás. A beszámoló évében Vácegres, Hámán Kató u. 25. szám alatti ingatlan, mint szobabérlők háza rendeltetésszerűen

működött. Az ott lakók, mint bérlők a rendeletben meghatározott lakbért fizetik. A hiányzó rehabilitációs szolgáltatást a Diótörés Alapítvány biztosította. Ennek keretében végezték az ott lakók egészségi állapotuk, fogyatékoságuk miatt kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható megváltozott munkaképességű középsúlyos értelmi fogyatékos személyek foglalkoztatását elősegítő rehabilitációs programok szervezését, amely hozzájárul a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztathatóságának javításához, a tartós foglalkoztatásuk feltételeinek megteremtéséhez a megmaradt képességeik minél teljesebb hasznosulásának érdekében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is: az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, az időskorúak járadékában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén. Külön nyilvántartásunk erre vonatkozó adatokat nem tartalmaz.

A szolgáltatások terén 41 értelmi sérült fiatal részére szervezünk ellátást.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

7.4

7.4.1. A beszámoló évében megtett intézkedések és ezek eredményei, hatékonysága

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.

31 közösségi térben és közterületen érhető el a kerületi lakosok számára ingyenesen használható vezeték nélküli WIFI szolgáltatás A partner kártyára jogosultak száma: 13 886 fő, 2014. évben 3 141 „kerületi kártya” került kiadásra.

Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

Minden önkormányzati intézményi felújítás során az épületek fizikai akadálymentesítésére sor kerül.

A Kárász utcai fejlesztés keretében integrált játszótér kialakítására került sor, ahol a halmozottan sérült gyermekek együtt játszhatnak az egészséges gyermekekkel, megújult a labdapálya, új streetball pálya létesült, mászóvárak illetve fitness eszközök kerültek kihelyezésre a zöldfelületek, burkolatok felújítása mellett.

A beszámoló évében a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság pályázati úton vagy

krízis segély formájában összesen 39 fő részére nyújtott akadálymentesítéshez segítséget, összesen 4 300 ezer Ft értékben.

Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

Az Önkormányzat ellátási szerződést kötött a Mozgássérültek Budapesti Egyesületével támogató szolgáltatás működtetése érdekében. Ez önként vállalt feladat, amely a fogyatékkal élők személyi segítését és szállítását biztosítja.

A Szociális Szolgáltató Központ jelzés alapján segítséget nyújt a vizsgálatokra történő eljutáshoz. A szűrővizsgálatra történő eljutás érdekében összesen 21 fő vette igénybe. Rendszeresen 5 fő szállítását végzi.

7.4.2 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az elfogadott program a célcsoportra vonatkozó, beazonosított problémái ma is aktuálisak. A fejlesztési lehetőségek érvényesüléséről 7.4.1. pontban számoltunk be. A fejlesztési lehetőségek meghatározásánál figyelembe vettük a helyzetelemzés tapasztalatait, valamint a Lendületben a XIII. kerület 2015-2019. évi programját

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.



8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az Önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít a civil szervezetek közreműködésére. Az Önkormányzat számos szociális, köznevelési, gyermekjóléti és egészségügyi területen vonja be partnereként feladatainak ellátásába – szerződésekkel, támogatásokkal.

Kerületünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Civil Kerekasztal

A kerekasztal továbbra is társasági formában működik havi egy alkalommal, általában 8-13 szervezet képviselteti magát. A közösen megtervezett témák az alábbiak voltak: civil rendezvények intézményeinkben, szponzor börze, ahol egymásra találhat egy civil szervezet és leendő szponzora, civil szervezet könyvvezetésének, beszámolási rendjének szabályai, a közhasznú jogállás megszerzésének feltételei, megjelenés szabadtéri nagyrendezvényeken.

Együttműködési megállapodás keretében az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban és az Angyalföldi Gyermek és Ifjúsági Házban jelen vannak azok a szervezetek, amelyek szórakoztató, ismeretterjesztő vagy képzési programjaikkal állnak a kerület lakosságának rendelkezésére. Állandó tevékenységek: homoludens.hu Egyesület Családi Társasjáték Klubja, Gyertyafény Keringő Klub Egyesület, Nyugdíjas és Pályakezdő Színészek Köre havi egy előadással, Angyalföldi Vadrózsa és Vadvirág Táncegyesület, Aquarius Népfőiskola és Szociális Szövetkezet: ingyenes angol társalgási köre.

Alkalmi tevékenységek: Rendőr Kulturális és Hagyományörző Egyesület: Mini Police játéka fiataloknak, A köddé vált országalma - bűnmegelőzési történelmi nyomozás gyerekeknek, Különös bűnügyek, híres nyomozók, Kutymentő Angyalok Egyesület: Családtagunk a kutya program, Herman Ottó Bonsai Egyesület: Őszi Bonsai Kiállítás, Mozgássérültek Budapesti Egyesületének XIII. kerületi Szervezete: Szüreti Mulatság.

Egyre több szervezet ragadja meg a lehetőséget, hogy több ezer főt megmozgató szabadtéri nagyrendezvényeken bemutatkozzanak és szereplésükkel, tevékenységükkel jobban ismertté tegyék magukat. Életmód nap: Strokeinfó Alapítvány, Magyar Rákellenes Liga, Kutymentő Angyalok Egyesület, Iránytű Ifjúsági Alapítvány, Budapest Evezős Egyesület, Homoludens.hu Egyesület. Vízi Majális: Budapest Evezős Egyesület, Homoludens.hu Egyesület, Angyalföldi Szociális Egyesület, Holdvilág Kamaraszínház Egyesület.

Európai civil programok: *Danube Stories-Duna menti történetek*- A Grundtvig Tanulási Partnerkapcsolatok keretében 2011 augusztusában indult projekt célja, hogy elősegítse az európai Duna menti városok idősebb korú polgárainak kulturális közeledését, amit a múlt közös feldolgozásának és megvitatásának eszközével, egymás településeinek meglátogatásával, nevezetességeinek megismerésével érnek el. Fontos eleme a projektnek, hogy közös stratégia kidolgozásával elhelyezzék az aktív időskor szerepét az európai gondolkodásban és cselekvésben, továbbá a generációk közötti együttműködés formáit meghatározzák. A projekt lehetőséget biztosít a résztvevők számára, hogy fejlesszék ismereteiket az idegen nyelvtanulás és az online kommunikáció területén is. A záró és értékelő találkozóra a bulgáriai Ruszéban került sor május 8-12-ig, ahol kerületünket 8 fő képviselte, az alábbi szervezetektől: *Angyalföldi Szociális Egyesület, Strokeinfo Alapítvány, Angyalföldi Nagycsaládosok Egyesülete, Aquarius Népfőiskola és Szociális Szövetkezet, Angyalföldért Egyesület, Homoludens.hu Egyesület*

DN vándorúton: A Duna-menti városok európai programjáról szóló 2008-ban indult Danube Networkers (Dunai Hálózatépítők), továbbá a Danube Stories (Duna menti történetek) projekteket és benne a magyar részvételt bemutató vándorkiállítást július 8-án, 17,30-kor az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban Carmen Stadelhofer, az Ulmi Egyetem Általános Továbbképző Központjának - a projektet irányító szervezet- vezetője nyitotta meg. A kiállítás fotókkal és dokumentumokkal mutatta be a folyamatot és annak eseményeit, amelyeken a Duna menti városok – Budapest, Pozsony, Bécs, Ulm, Temesvár, Pitesti, Rusze és Vukovár – vettek részt. A kerületi partnerszervezetek önálló poszter sorozattal járultak hozzá a kiállítás sikeréhez, amelynek megnyitóján 50 fő vett részt.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük.

Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodás kötött a helyi Nemzetiségi Önkormányzatokkal: Ruszin, Horvát, Roma, Lengyel, Örmény, Bolgár, Görög, Német, Szerb, Szlovák, valamint Román. Kettő kivételével irodájuk a Nemzetiségek Háza, 1131 Övezet utca 5. szám alatt van. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített és tárgyi örökségük védelmét.

Az Önkormányzat a Civil Kerekasztal mellett Szociális Kerekasztalt is működtet, Idősügyi Tanács véleményezi az idősekkel kapcsolatos döntéseket.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a kerületben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat teljeskörűen akadálymentesített honlapján, www.bp13.hu közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglaló adatai megegyeznek a programban meghatározott következtetésekkel.

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése.	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.
	A roma népesség hátrányos helyzetének csökkentése.	Komplex programok bevezetése.
	Kerületi állampolgárok egészségügyi állapota rossz.	Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.
	Romákkal szembeni diszkrimináció.	Nyilvánosság erősítése.
	Digitális írástudás hiánya.	Szolgáltatások bővítése.
	A lakhatás biztonságának további erősítése.	Közösségi lakásépítés, felújítás, szociális támogatás.
Gyermekek	A hátrányos helyzetű gyermekek száma nem csökken	Pozitív diszkrimináció a szolgáltatások terén.
	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	Programok szervezése, szakemberek képzése.
	Kerületi demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma.	Feltöltöttségi, kihasználtsági mutatók vizsgálata.
	Gyermekek egészségi állapota.	Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.
	Folyamatosan változó külső környezet, jogszabályok.	Programok szervezése, szakemberek képzése.
Nők	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése.	Képzési programok körének szélesítése.
	Gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A GYÁS-ról, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az

		ellátásköltségeinek átvállalása.
	Magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.
	Morbidityási statisztika adatai nem jók.	Szociális, egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Tájékoztatás és megelőzés.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Társadalmi sztereotípiák eloszlása.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásának enyhítése.	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.
	Az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése.
	A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban résztvevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

2. A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.	Szociális és Köznevelési Osztály Kormányhivatal Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége Roma Nemzetiségi Önkormányzat Prevenációs Központ
	2. Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.	Közszolgáltató Zrt. Szociális Kerekasztal tagjai Prevenációs Központ
	3. Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.	Prevenációs Központ Közszolgáltató Zrt. Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály
	4. Komplex programok bevezetése.	Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége

		Prevenációs Központ Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály
	5. Szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése.	Prevenációs Központ XIII. kerületi Egészségügyi Szolgálat Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály
	6. Nyilvánosság erősítése.	Prevenációs Központ Roma Nemzetiségi Önkormányzat Szociális és Köznevelési Osztály Sajtóreferens
	7. Lakhatás biztonsága.	Közszolgáltató Zrt.
Gyermekek	1. Szolgáltatások szervezése.	Jelzőrendszer tagjai Prevenációs Központ
	2. Programok szervezése, szakemberek képzése.	Prevenációs Központ Egyesített Óvoda Szociális és Köznevelési Osztály
	3. Feltöltöttségi, kihasználtsági mutatók vizsgálata.	Prevenációs Központ Egyesített Óvoda Szociális és Köznevelési Osztály
	4. Egészségügyi prevenció.	Prevenációs Központ Egyesített Óvoda XIII. ker. Egészségügyi Szolgálat Szociális és Köznevelési Osztály
Idősek	1. Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály Szociális Szolgáltató Központ
	2. Egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály Szociális Szolgáltató Központ XIII. ker. Egészségügyi Szolgálat
	3. Tájékoztatás és megelőzés.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek BRFK kerületi Rendőrkapitányság Szociális és Köznevelési Osztály Szociális Szolgáltató Központ
	4. Generációs programok szervezése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály Szociális Szolgáltató Központ
	5. Nyilvánosság eszközeinek bővítése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály Szociális Szolgáltató Központ Sajtóreferens
Nők	1. Képzési programok körének szélesítése.	Közszolgáltató Zrt. Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály

		Prevenációs Központ
	2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.	Közszolgáltató Zrt. Szociális Kerekasztal tagjai Jelzőrendszer tagjai Szociális és Köznevelési Osztály Prevenációs Központ
	3. Napközbeni ellátás szervezése.	Szociális és Köznevelési Osztály Prevenációs Központ
	4. Elmagányosodás megelőzése.	Közszolgáltató Zrt. Jelzőrendszer tagjai Szociális és Köznevelési Osztály Prevenációs Központ
Fogyatékkal élők	1. A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.	Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály Informatikai referens
	2. Akadályok megszüntetése.	Közszolgáltató Zrt. Szociális és Köznevelési Osztály
	3. Ellátásukban résztvevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.	Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály Prevenációs Központ
	4. Az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel segítése.	XIII. kerület Egészségügyi Szolgálat Szociális Kerekasztal tagjai Szociális és Köznevelési Osztály Prevenációs Központ

Jövőképünk

Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat legfontosabb célja a XIII. kerületben élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit partneri viszony során kéri, hogy a HEP-t valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására HEP Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok kerületünkben maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A HEP-ban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hoztunk létre. A Fórum tagjai: a kerületi Egészségügyi Szolgálat és a Közszolgáltató Zrt. igazgatója, a Prevenációs Központ és a Szociális Szolgáltató Központ intézményvezetői és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

A HEP Fórum teljesítette a feladatát.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóí alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében fórumokat tartottunk egészségügyi, oktatási-nevelési szakemberekkel.

A véleményformálás lehetőségét biztosította a HEP nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására évente tájékoztatást adunk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a Képviselő-testület felé, a Szociális Kerekasztalon keresztül informáljuk az intézményeket, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

4. Elfogadás módja és dátuma

A Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Budapest, 2015. május „ ”

Dr. Tóth József

A Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.